asiasana 1–2/2006 4,5 €

BOBCATSSS2006 – TULEVAISUUDENKUVIA – HALLITUSESITTELY – KIRJASTOPOLITIIKKAA

Menneinä vuosina Asiasana siirtyi viidestä vuosittaisesta ilmestymiskerrasta neljään. Tarkoitus ei ole jatkaa siirtymällä kolmeen, vaikka tämä onkin vuoden ensimmäinen lehti ja Asiasanan ensimmäinen tuplanumero. Samalla sitä voisi luonnehtia tervetuloa-numeroksi. Tervetuloa uusi vuosi, tervetuloa kevät, tervetuloa kesä, tervetuloa uudet opiskelijat. Niin, syksylläkin tämä on vielä tuorein numero. Niin se aika ei kulu. UPJ:ää ei ainakaan toistaiseksi ole toivotettu kovin tervetulleeksi, jääköön se siis nytkin väliin. Tästä numerosta voit kuitenkin lukea, mihin UDK UPJ:n toivottaa.

Tämä Asiasana on kesälukemistojen parhaimmistoa. Seikkailuihin voit sukeltaa Oulun ja Tallinnan tarinoissa ja uusiin ruorinvääntäjiinkin voit perehtyä. Luettuasi kaikki Nooran kirjoittamat jutut, voit ilmoittaa halukkuudestasi ryhtyä demokratian ja moniäänisyyden puolestapuhujaksi kirjoittamalla seuraavaan numeroon. Yhteystiedot ovat tuossa viereisen sivun apinalaatikossa.

Huomautettakoon vielä ja taas kerran, että opiskelijan jaksamisen kannalta on äärimmäisen tärkeää kesällä lepääminen. Muun muassa.

Kannen kuva: http://www.godecookery.com/macabre/gallery3/macbr83.htm

Tässä numerossa

Puheenjohtajan palsta 4

Oulun X-kursio 7

Enjoy The Tallinna – BOBCATSSS2006 14

UDK:n hämyiset illat 19

Informaatioalan tulevaisuuden odotuksia ja kehitysnäkemyksiä 21

Haluatko kirjastonhoitajaksi? 25

"Kaikkihan nyt kirjastoa osaa käyttää!" 28

Hallituksen kyselytunti 30

asiasana

Julkaisija
Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen opiskelijat - UDK ry

Vastaava toimittaja Mikko Niemi
Taitto Matti Lassila
Postitus Henna Hydén

Tilaushinnat
15e/vuosi (4 numeroa)
opiskelijat 8e/vuosi

ISSN 0356-0139
33. vuosikerta
Painopaikka Juvenes Print

Tilaukset ja yhteydenotot
UDK ry/Asiasana
c/o
Informaatiotutkimuksen laitos
33014 Tampereen yliopisto
asiasana@uta.fi

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

LUE TÄMÄ

Viime puhiksessa lupasin, että tällä kertaa minulla on asiaa. Tamyn taannoisesta hyvänolon viikosta inspiroituneena aloitan aiheesta "Korkeakouluopiskelijoiden paha olo".

Tämä aihe on mielestäni muodostunut niin kliseiseksi, että yllätyn itsekin, että jaksan enää avautua siitä. Toimiessani Suomen Lukiolaisten Liitossa, yksi taistelutantere oli

lukiolaisten henkinen hyvinvointi (esim. Kestääkö kaverisi? -kampanja). Nyt jonkinmoinen prosentti ikäisistäni ex-lukiolaisista on myös yliopistoissa.

Järjestöaktivistina olen huolissani kahdesta asiasta: 1) Jos voimme yksilöinä huonosti, emme voi toimia hyvin yhteisönäkään. 2) Jos toimimme yhteisönä huonosti, myös yksilöt kärsivät siitä.

Opiskelijoiden hyvinvointi -näkökulma on valitettavasti ainut rakentava tapa lähteä suunnittelemaan yliopiston tulevaisuutta ja siinä samalla meidän tulevaisuuttamme. Valitettavaa tässä lähtökohdassa on tietenkin se, että koemme hyvinvoinnin niin subjektiivisesti. Periaatteessa vain me itse osaamme sanoa, milloin tuntuu hyvältä ja mikä on meille parhaaksi. Kuitenkaan aina ei ole itsestään selvää, että pystymme kuuntelemaan halujamme ja tarpeitamme. Jos on väsynyt ja kiireinen yhtäaikaa, ei ole välttämättä aikaa pysähtyä valintojen ja vaikutusmahdollisuuksien ääreen.

Kauheata tunnustaa, mutta korkeakouluopiskelijat ovat juuri sopivasti Britney Spears -ikäisiä: "Not a girl, not yet a woman" ja pojille sama. Sen takia meitä vieläkin holhotaan röyhkeästi tekemällä meistä valtiolle "mahdollisimman tuotteliaita" hinnalla millä hyvänsä. Toisaalta samalla meidän käsketään itse päättää asioistamme. Ja jos emme osaa päättää, mikään korkeampi taho ei meitä oma-aloitteisesti tule auttamaan (vrt. peruskoulu, lukio).

Tässäpä siis kasvun paikka. Mieleni tekisi itkeä, että ei meitä ole vielä kertaakaan opetettu todella vaikuttamaan mihinkään. Suunnilleen kaikki muut perusjutut olenkin jo oppinut koulussa. Vasta tässä kohtaa suomalaisessa koulutusjärjestelmässä meillä on – tai ainakin pitäisi olla todellisia vaikutusmahdollisuuksia omaan asemaamme. Mehän jopa maksamme siitä, että osa opiskelijoista jaksaa valvoa muittenkin puolesta.

SYL:n puheenjohtaja Ilkka Wennberg ja pääsihteeri Lauri Korkeaoja kirjoittivat taannoisessa (23.3.2006) kommentissaan otsikolla "Opiskelun, työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen ongelmallista", että yliopisto-opiskelijoiden työt eivät suinkaan vie aikaa pois opiskelusta, vaan harrastamisesta ja vapaa-ajasta. Tähän päivään mennessä valtiollisella tasolla aikaan saatu viiden vuoden opiskelu&työprässi johtaa siis siihen, ettei hyvinvointiamme ajatella enää juuri ollenkaan. Kärsimysputkea yritetään toki lyhentää, mutta sen kuormittavuuteen ei olla puututtu.

En väitä, etteikö työntäyteinen opiskelumalli sopisi joillekin meistä. Olen jopa sitä mieltä, että tällainenkin suoritusmahdollisuus on oltava. Itse olen pettynyt kaiketi siihen, että perinteisesti yksilölliseen ajatteluun kannustavasta ja tutkimiseen suuntautuneesta yliopistosta yritetään tehdä kaikki tasapäistävä työttömien maistereiden tuotantolaitos. Työelämä huutaa spesialisteja, mutta oppilaitos valjastetaan tuottamaan massaa.

Nykyinen kehityssuunta on väärä ja lyhytnä-

köinen. Se ei vastaa todelliseen hätään, joka lienee taloudellinen. Kärjistäen: Kun eläkepommi iskee, meillä ei olekaan valtavaa määrää päteviä, korkeasti koulutettuja työntekijöitä vaan valtava määrä loppuunkuluneita, elämään kyllästyneitä mielenterveyspotilaita. Sen jälkeen rahaa alkaakin olla vaikea ammentaa mistään, kun työkalut ovat rikki.

Informaatiotutkimuksen opiskelijoilla on tällä hetkellä opiskelijoiden oikeuksien alasajon ohella harteillaan myös tulevaisuuden palkkahuolet sekä ammattikuntamme arvostuksen ylläpitäminen tai jopa nostattaminen. Näistä huolista hyvänä esimerkkinä toimii Valtion uusi palkkausjärjestelmä eli UPJ, jossa korkeakoulukirjastojen henkilökunnan palkkataso on laskettu entistäkin alemmaksi. UDK on yhdessä Oulun informaatiotutkimuksen opiskelijoiden ainejärjestön Indexin kanssa kirjoittamassa aiheesta kannanottoa opetusministerille.

Höristeltyäni korvia muiden opiskelijoiden puheille, tiedän heidänkin huomanneen suunnilleen samat ongelmat kanssani. Nyt kun asioiden laita on ymmärretty, meidän on turha jäädä suremaan sitä, että meille käy huonosti. On aika aktivoitua ja kerätä alaslyödyn egon rippeet ja aloittaa taistelu omien oikeuksien puolesta! (Tällä mallilla saa muuten ihmeitä aikaan ihan henkilökohtaisessakin elämässä.)

Infolaisille yksi helpoimmista ja nopeimmista väylistä päästä vaikuttamaan on tietenkin UDK:n hallituksen kautta. Emme me ole olemassa pelkästään sen takia, että mesoamme aatteistamme ainejärjestölehdessä ja ostamme sipsejä illanistujaisiin. Tietenkin olemme mielellämme olemassa myös näiden tehtävien vuoksi. Tärkeintä on kuitenkin, että kaikki laitoksellamme saisivat nyt ja tulevaisuudessa todella keskittyä ja panostaa opintoihinsa, eikä kukaan joutuisi yksin puolustautumaan alaamme väärin perustein alasajavia tahoja vastaan.

Informaatiotutkimuksen tulevaisuustyöpaja -paneelikeskustelussa (16.3.2006) sain kunnian kuunnella suomalaisia alamme kovakuoriaisia ja voin kertoa, että meillä jos kenellä riittää tulevaisuudessa työnsarkaa! Me voimme olla ylpeitä oppialastamme ja laitoksestamme, joka ei pakota meitä nykyistenkään mielipiteiden vallitessa muuntumaan kaikille avoimeksi tieteen kaatopaikaksi. Meillä on mahdollisuus kehittää itseämme ja valmistua maistereiksi, joilla on asiantuntemusta työmarkkinoilla. Tosin, meidän pitää rohkeasti pitää puolemme ja käyttää mahdollisuutemme.

Tällä vuodatuksella – jota ei kuulemma kukaan koskaan tule lukemaan, koska se on julkaistu Asiasanassa (en usko!) – haastan UDKlaiset taistelemaan omasta puolestaan ja ennen kaikkea arvostamaan omaa alaansa!

Noora Kannisto, PJ

MÖRKÖOOPPERAA JA MELONEITA OULUN X-KURSIOLLA

Muutaman kuukauden esivalmisteluiden ja päivämäärän myöhäistämisen jälkeen UDK:laiset pääsivät vihdoinkin tapaamaan pohjoisia kollegoitansa Oulun yliopistoon. Helle Kannilan rahaston 350 euron matkastipendi laski lähtijöiden omakustannusosuutta sen verran, että 12 rohkeaa opiskelijaa saatiin liikkeelle.

Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen – tai oikeammin suunnittelemattomuuden suunnittelemisesta huolimatta – matkasta tuli tiivis, ohjelmallinen " Oulu in 24 h"-tehopaketti. Ekskursion tuloksena saatiin yhteistyötä tamperelaisten ja oululaisten välillä aikaiseksi tavoitteiden mukaisesti: Ensin meidän eksku, sitten ainejärjestöjen yhteinen kannanotto UPJ:stä opetusministerille ja syksyllä toivottavasti oululaisten vastavierailu Tampereelle.

Retkestä paitsijääneille tarjoutuu nyt tilaisuus kurkistaa verhon taakse, matkan salaperäisiin tapahtumiin. Jaan oman kokemukseni, koska se oli positiivinen. Yhden samanlaisen soisin kaikille. Silvuplee.

Perjantai 21.4.2006 – Klo 5:00

Herään jostakin yliluonnollisesta syystä juuri oikeaan aikaan, vaikka vasta pari tuntia aikaisemmin sain tavarani pakattua ja olen nukahtanut kännykkä kädessä, laittamatta kelloa soimaan. Käyn pikaisesti suihkussa ja kiskon läpimärät rastanjämäni saparoille. Meikkaan ja juoksen bussiin, joka tulee pysäkille kaksi minuuttia aikaisemmin kuin reittiopas väitti.

Klo 6:40

Annan itselleni aplodit. Seison lipunmyynnin oven edessä juuri siihen aikaan kuin mailissa lupasin. En ole uskoa aseman kelloa, sillä en ole ollut ajoissa missään moneen vuoteen. Muutamia reippaita Oluun lähtijöitä on jo paikalla odottelemassa.

Klo 6:50

Yksi pommiin nukkunut puuttuu vielä. Päätämme mennä kuitenkin edeltä ostamaan lippuja. Kassalla istuva täti pyörittelee vähän aikaa opiskelijakorttejamme. Lopulta hän saa printattua yksitoista lippua ja pyydettyä suunnilleen kaikkiin kuitteihin nimikirjoituksen. Laiturilla joukkoomme liittyy jalo hra sihteerini; Kari "Minä yritän myöhästyä, jos puheenjohtajani estyy myöhästymästä" Lindstedt. Hän kertoo juuri tapahtuneesta herääminen-pukeminen-pakkaaminen-asemalle polkeminen -tapahtumaketjusta, jonka hän oli onnistunut suorittamaan ihailtavalla nopeudella.

Klo 7:00

Juna Tampereelta Ouluun lähtee mukanaan täysi tusina UDK:laisia. Pienen fiksauksen jälkeen saamme järjestettyä paikat niin, että eristyksiin sijoitettu vaihtarimme Nils Melchert ja junamaatista lippunsa ostanut Kari, eivät joudu istumaan yksikseen Ouluun asti. Menen Karin ja Nilsin kanssa neljän hengen pöydälliseen penkkiryhmään ja muut jää-

vät toiseen vaunuun.

Junamatka kuluu rattoisasti maisemia katsellessa, Nilsin Suomi-suunnitelmia kuunnellessa ja Oulun ja Tampereen yliopistojen informaatiotutkimuksen opiskelun eroista keskustellessa. Toisessa vaunussa tytöt ja Mikko Virtanen syövät eväitä ja Pirkan wannabe-aakkoskarkkeja. Kokkolassa järjestämme kilpahuudannan siitä, olemmeko todella Kokkolassa vai vasta Karlebyssä.

Klo 11:00

Saavumme Ouluun. Asemalla meitä on vastassa Oulun informaatiotutkimuksen opiskelijoiden ainejärjestön Index ry:n puheenjohtaja Satu Salmela sekä lössi muita hallitusaktiiveja, joiden luokse tamperelaiset myöhemmin majoittuvat. Päivän trivia on 20 bussilipun jakaminen niin, että kaikki 12 henkilöä saavat kaksi lippua. Ensimmäinen erä lippujen jakamisesta on helppo: kaikki saavat "ilmaista" bussikyytiä.

Bussimatkalla leikimme kunnon turistia ja nauramme tienviitoille, joissa lukee sellaisten pohjoisten paikkakuntien, kuin Rovaniemen ja Kemin, nimet. Monetkaan meistä eivät ole käyneet aiemmin Oulussa muuta kuin kääntymässä, joten ihmeteltävää riittää. Pakollinen vitsailu poroista hoidettiin onneksi jo junassa.

Hyppäämme bussista yliopistolla. Yliopiston ympäristö on täynnä opiskelija-asuntoja – sijaitseehan yliopisto kuitenkin lähes yhtä metsässä kuin Hervanta Tampereella. Pohjoisen puut ovat pienempiä kuin meidän puumme ja ihmiset puhuvat hassua murretta.

Yliopisto on ulkoa asti erilainen kuin mihin olemme Tampereella tottuneet. Rakennus muistuttaa peruskoulua ja väriratkaisut ovat räikeitä. Keltaista, minttua, punaista. Ensijärkytys muuttuu pian ihastukseksi, kun pääsemme yliopistoon sisälle ja aistimme lämpimän ja välittömän tunnelman. Tampereellekin halutaan keltaista synkkien talvipäivien ratoksi!

Indexiläiset kuljettavat meidät Teknisen tiedekunnan siiven läpi ja näemme kasapäin Oulun teekkareita. Siellä ne elelevät sulassa sovussa kaikkien "humanistien" kanssa. Oulussa informaatiotutkimus on muuten humanistisesti yhdistetty Suomen kielen ja logopedian kanssa yhdeksi laitokseksi.

Ihastelemme yliopiston koulumaista meininkiä, otamme valokuvia taideteokseksi tarkoitetun puunrungon sisällä ja tuijotamme käytävien varsilla olevia täytettyjä eläimiä. Kolikonvaihtorumban (WANTED: 50 cent) jälkeen sullomme tavaramme säilytyslokeroihin ja suuntaamme syömään. Tarjolla on muun muassa kasvistortilloja, joista kirjoitamme vähän palautettakin ruoan jälkeen ruokalan ulkopuolella olevaan isoon palautelappuun. "Tortilloissa liikaa lettua."

Klo 13:00

Laitos esittäytyy tamperelaisille Maija-Leena "Maikki" Huotarin ja Vesa Suomisen voimin.

Kuuntelun ohessa koitan parhaani mukaan tulkata esittelyt Nilsille, joka valitettavasti ei taida saada – kiitos englannin lahjojeni – kovinkaan laadukasta infopläjäystä Oulun yliopistosta.

Oulussa on painotettu opinnoissa huomattavasti Tamperetta enemmän kirjastoaiheiseen kurssitarjontaan. Toinen Oulun pravuureista on tietohallinto. Muita informaatiotutkimuksen suuntauksia opetetaan jossain määrin ulkopuolisin avuin. Kokonaisuudessaan laitos vaikuttaa erittäin tehokkaalta ja oppilaistaan kiinnostuneelta, pieneltä yksiköltä, jossa kaikki ovat kaikkien kavereita. Ulkomaista yhteistyötäkin laitoksella riittää useampien maiden kanssa.

Kahvitarjoilu päättää virallisen vierailuosuutemme. Esittelyn jälkeen saamme vielä lisäkierroksen yliopiston tiloissa. Meille esitellään Indexin ainejärjestötila, josta saamme napsia mukaamme Relevanssi-lehden uusimpia numeroita. Lisäksi Satu jakaa kansioit, joissa on Oulu-esitteitä ja Indexin oma haalarimerkki. Haalarimerkki sai myöhemmin kunniapaikan haalareitteni pullotaskun yläreunassa. Toivottavasti jonain päivänä UDK:kin innostuu teettämään haalarimerkin itselleen.

Klo 15:30

Saavumme Oulun kaupunginkirjasto-maakuntakirjastolle. Odototellessamme vastaanottamista ja punaista mattoa, harrastamme ryhmäkuvausta. Toimitus oli sen verran nolo, että ainakin Rissasen Mira jäi kuvasta ihan suosiolla pois.

Apulaisjohtaja Päivi Rasinkangas saapuu muutamia minuutteja puolen jälkeen portaita alas ja vastaanottaa meidät ryhmänä. Olen niin juntin näköinen saparoitteni kanssa ja hihitän väsymyksestä, että Rasinkangas näyttää kovin yllättyneeltä, kun esittäydyn puheenjohtajana.

Heti infotilaisuuden alkajaisiksi meille tarjotaan toistamiseen pullakahvit. Mehevyydestään huolimatta pullien suosio koki pienehkön inflaation.

Vietämme tunnin verran aikaa maakuntakoelman luona kuuntelemassa Rasinkankaan historiallista katsausta kaupunginkirjastoon ja maakuntakokoelmiin perehtyneen Matti Karjalaisen esittelyä kokoelman hoidosta. Suoritan jälleen simultaanitulkkausta ja ahdistun totaalisesti, kun sanat eivät meinaa tulla suustani. Maakuntakirjasto englanniksi? Kaukolaina? Helppoja sanoja, mutta niin vaikeita. Pitänee lainata kirjastosanasto kesäksi ja opetella alan termistöä.

Klo 16:00

Lähdemme kirjastokierrokselle tutustumaan eri osastoihin. Katselen hädissäni kelloa ja mietin Satua, joka lupautui näihin aikoihin tulemaan naulakoille meitä vastaan. Kierros on kuitenkin niin informatiivinen ja mielenkiintoinen, etten malta juosta alakertaan kesken kaiken.

Aloitamme musiikkiosastolta, jossa Juha Sutela esittelee meille kokoelmaa ja kertoo osaston erikoisuuksista. Musiikkiaineistoa kuljetellaan paljon eri kirjastojen välillä siitä huolimatta, että mp3:sten

tultua ja laittoman kopioinnin lisäännyttyä musiikin lainaaminen kirjastosta on vähentynytroimasti.

Musiikkiosastolta jatkamme lastenosastolle, jota meille esittelee Inka Puolanne. Oulun kaupunginkirjaston palvelut lapsille ja nuorille ovat monipuoliset. Yhteistyötä tehdään sekä koulujen että päiväkotien kanssa. Kirjaston tavoitteena on tehdä 150 kirjavinkkausta jokaiselle luokka-asteelle vuosittain. Lisäksi lastenosaston ilmoitustaululla on uutuuskirjojen arvosteluja. Myös lapset saavat tehdä kirja-arvosteluja lukemistaan kirjoista ja palauttaa niitä kirjastoon.

Palvelupäällikkö Tarja Sinkilä mainostaa meille Sutelan tavoin joustavia palautusmahdollisuuksia: päivittäin kirjastoon palautuu muista alueen kirjastoista 15–30 laatikollista aineistoa. Lisäksi Sinkilä esittelee kirjaston uusia tilaratkaisuja, lainaustiskejä ja automaatteja, joiden sijoittelussa on otettu entistä paremmin huomioon asiakaspalvelun joustavuus.

Tietopalvelussa ja kaukopalvelussa työskentelevä Anna-Liisa Holmström lopettaa kierroksen perusteelliseen, "klassiseen" kirjastoinfoon. Oulun kaupunginkirjasto-maakuntakirjastossa jokaiselle kirjastonhoitajalle on määrätty oma erikoisaihealue (tekniikka, uskonta...), jonka hankinnoista ja poistoista hän vastaa. Mikroluokassa järjestetään kansalaisille avointa tiedonhankintaopetusta myös aihealueittain (esim. puutarhanhoito, sukututkimus). Koululaisille on erikseen omaa tiedonhankintataitojen opetusta.

Kirjastossa toimii Oulun kaupungin asukkailleen 400-vuotislahjaksi lahjoittama langaton verkko panOulu, joka on tarkoitus ajanmittaan laajentaa koko kaupungin kattavaksi. Tavoitteena on, että missä tahansa Oulussa liikkuukin, voi verkkoon liittyä omalla koneellaan. Kirjastossa on vielä muutamia asiakkaille tarkoitettuja pöytäkoneitakin, vaikka niiden suosio onkin jonkin verran laskenut vuosien saatossa.

Oulun kirjaston korttina toimii Oulu card, johon voi kirjastokortin lisäksi ladata uimalippuja, bussilippuja ja liikuntaseteleitä. Piristävänä väriläikkänä avarassa ja valoisassa kirjastossa on aikuisten osaston vaihtuva kuvataidenäyttely, jossa on tällä kertaa vuorossa sarja Ulla Vaajakallion kirjankuvitusmaalauksia.

Klo 17:00

Pääsemme vihdoin vapauttamaan Satun passista naulakoiden luota. Satu lähtee kotiin valmistelemaan illanistujaisia sillä välin, kun me suuntaamme koko lössin voimin torin laidalla valvovan poliisisedän luokse napsimaan lisää turistikuvia. Kulttuuri-ja projektivastaava Sari Hiltunen johdattaa meidät kaupungin läpi kohti Satun asuntoa.

Matkalta mukaamme tarttuu hedelmiä hedelmällisen yhteistyön symboliksi – ja tietenkin siksi, että unohdimme ostaa Tampereelta mustaa makkaraa tuliaisiksi. Lisäksi poikkeamme valtion virvoitusjuomaliikkeessä täydentämässä nautintoaine-

varastojamme. Villi huhu Indexin sponssaamasta boolista ei juurikaan vähennä tamperelaisten kulutusvimmaa.

Klo 18:30

Saavumme Satun kaksioon meloni, ananas ja viinirypäleterttu kainalossa. Pöydät notkuvat jo Indexin saamia sponssiruokia ja kämppä on tiptop siivottu ja kauniisti sisustettu. Tamperelaiset linnoittautuvat epäsosiaalisesti ja mahdollisimman tiiviisti Satun muhevalle kulmasohvalle.

Illan mittaan paikalle valuu lisää indexiläisiä. Ohjelmassa on esittelykierros, arvonta (jossa onnetar eli minä nostan tietenkin ensimmäisenä oman numeroni), syömistä, boolia, varovaista poikkiyliopistollista jutustelua, saunomista, Uunoa ja jatsia (se noppapeli). Pisteenlaskija alkaa olla niin rennossa mielentilassa, että lopputulos jatsissa jää hieman avoimeksi. Kesken pelin päätin asetella Tieto-Enatorin "Parempi kirja lainassa kuin kymmenen hyllyssä" -kassin päähäni. Saparoitten kanssa se näytti ihan kivalta.

Klo 21:00 ehkä?

Porukka alkaa liikehtiä levottomasti kohti ulkoovea. Lähtö on liukuva, meikkaaminen kestää, vaatteita vaihdetaan ja yöpaikkoja jaetaan. Talousvastaava Leena Tuomala rohmuaa uhkarohkeasti kaikki kolme seurueemme miespuolista kirjastotätiä luokseen yöksi. Sihteeri Anna Häkkilä saa vaivoikseen allekirjoittaneen ja Tikkasen Terhin, koska suunnittelemamme aikainen aamulähtö olisi helpointa suorittaa rautatieaseman kupeessa asuvan Annan luota. Sarin luoksen majoittuu Mira ja loput saavat yösijan Satun luota.

Kukin porukka lähtee hieman omia reittejään kohti kaupunkia. Kun kaikki ovat saaneet tavaransa oikeisiin yöpaikkoihin, suuntaamme torin laidalla oleviin aittoihin, joissa on useita, pieniä, idyllisiä kapakoita. Kapakka lienee osuvin sana tässä kohtaa. Suurin osa porukasta viihtyy yhden hämyisen pirtin vintillä kuuntelemassa elävää musiikkia.

Tapojeni mukaan kinusin tietenkin het'oitis laulamaan karaokea viereiseen aittaan. Jossakin vaiheessa paikalle saapui vähän suurempikin infon edustus. Ehdin laulaa Britney Spearsin "Hit me baby one more time" ja Heidi W:n verbaalisten lahjojen ja sosiaalisen älyn vuoksi esiinnyimme heti perään Robbie Williamsin "Sexed up"-biisin tahdissa. Kah, kun karaokejuontaja oli TV:stä tuttu Idols-mies ja Heidi keksi tämän sattumalta juuri sopivaan saumaan! Nimmaria tietysti tuli pyydettyä permanenttitussilla kaula-aukkoon, vaikka muu joukkue kiskoi kädestä kohti seuraavaa baaria.

Klo kännykkäni, lompakkoni ja koko henkilökohtainen omaisuuteni on jo hukkunut... (Tällä kertaa ei oikeasti hukkunut mitään!)

Indexiläiset tutustuttivat meidät Oulun paikalliseen Dorikseen! Veikkaanpa, että monella oli kotoisa olo astuessa sisään 45 Special-nimiseen baariin. Porukka oli melkoisen hajallaan, mutta

pienissä ryhmissä jatkoimme iltaa pilkkuun asti. Pohjoinen wonderland tuli tutkittua ja baarin ulkopuolella hyvästeltiin eri suuntiin lähtevät ihmiset. Terhin ja narikkajonosta mukaan tarttuneen tietojenkäpistelijäassari Tepsun kanssa söimme vielä Annan kämpillä leipiä. Yritin myös epätoivoisesti irkata Tepsun kännykällä, mutta puhelimen näppis oli turhan haasteellinen jopa siihen, että olisin saanut näpyteltyä salasanani oikein.

Klo 4:30

Päästimme Annan nukkumaan ja lähdimme Terhin kanssa Tepsun saattelemana rautatieasemalle ja junalla kotiin 24 tunnin Oulu-intensiivikurssin päätteeksi.

Jääkaappimielenilmaus

noora.kannisto@uta.fi

ENJOY THE TALLINNA BOBCATSSS2006

Kari Lindstedt

29.1. – 2.2.2006

"Tämä tarina ei ole Bobcatsss-raportti vaan subjektiivinen matkakertomus."

UDK suunnisti Bobcatsss-symposiumiin ehkä historian suurimmalla joukolla tammi-helmikuun vaihteessa 2006. Itse olin noviisina mukana ja Tallinnakin oli melko vieras ennen tätä matkaa, joten odotin innolla tulevaa.

Olemattomien yöunien ja Helsingissä vietetyn yön jälkeen suunnistin Katajanokalle, jossa odottikin jo liuta innokkaita matkaajia. Laivamatka m/s Romantikalla sujui leppoisasti käytävällä istuen ja mukavia jutellen.

Tallinnassa tallustimme hotellillemme Hotel Skåneen, joka sijaitsee aivan vanhan kaupungin kupeessa Balti jaam -raitiovaunupysäkin vieressä. Tässä 1900-luvun alussa rakennetussa hotellissa ei tainnut olla koko seurueellamme valittamista. Aluksi tosin yhdessä huoneessa oli yhdelle henkilölle varattu ainoastaan heteka, mutta nämäkin saivat pyynnöstä suuremman huoneen. Osa UDK:n porukasta oli valinnut majoituskohteekseen eri hotellin jossain...Tämä porukka tulikin vasta seuraavana päivänä.

Hetken hotellilla oleskeltuamme nälkäinen porukkamme suunnisti etsimään sopivaa ruokailuravintolaa isolle porukallemme, vaikkemme ihan kaikki sentään tainneet samassa seurueessa liikkua. Päädyimme turistinomaisesti ruokailemaan Raatihuoneen torilla olevaan ravintolaan, jossa taisimme maksaa Suomen hintojen mukaisesti pitsoistamme ja pastoistamme.

Kun vatsat olivat täynnä oli hyvä lähteä tsekkaamaan Depeche Mode -baari, jossa osa olikin jo vieraillut aikaisemmilla reissuillansa ja minäkin olin tästä paikasta monesta suunnasta kuullut. Kuten arvata saattaa, tämän baarin erikoisuus on se, että siellä soi ainoastaan Depeche Mode -bändin musiikki ja lisäksi pyörii livevideoita televisiosta päälle. Voi tarjoilijaparkoja! Itselleni oli yllätys se, että paikka oli niin pieni. Olin kuvitellut jotain isoa yökerhoa, mutta jopa Doris on iso verrattuna DM-baariin.

Ensimmäisenä DM-iltanamme jännitimme rapakontakaisia presidentinvaaleja. Matkapäiväkirjassa lukee: *"Tarja vai Sauli...Tarja johtaa, syytäkäämme kaikki Karia jos lopputulos on toinen"*. Taisin unohtaa äänestää toisella kierroksella. No lopputuloshan oli tämän merkinnän kirjoittajalle ja suurimmalle osalle porukasta mieluinen, muttei kuitenkaan ihan kaikille... Vaikka tänä sunnuntai-iltana DM-baarin asiakaskunta muodostui lähinnä tulevista suomalaisista kirjastontädeistä ja -sedistä, niin paikalla oli myös muutama alkuasukas, joista yksi tarjosi meille pöydän täyteen paikallista herkkulikööriä. Noora kävikin puheenjohtajan roolissa(?) kiittämässä näitä herroja. Bändikonseptia kopioiden saimme myös idean, että perustamme Tampereelle Mike Patton -baarin. Kaikki kiinnostuneet, ottakaa yhteyttä allekirjoittaneeseen!

DM-baarista suuntasimme Hell Hunt -ravintolaan, jota suosittelen kaikille Tallinnan matkaajille

erittäin lämpimästi! Hell Huntista saa mielettömän hyvää ruokaa ja hyviä juomia. Paikka on sopivan tilava ja tunnelmallinen, muttei kuitenkaan pimeä. Hell Huntissa ei ainakaan valkosipulia ja kermaa säästellä. Herkkusieniä ajatellessani makunystyräni heräävät. Siiderin ystäville Hell Hunt tarjoaa kaiken lisäksi loistavaa Hardy's siideriä, jonka tuonti Suomeen on jostain syystä lopetettu. Ja mikä parasta: Hell Huntissa on todella todella hyvä palvelu, mikä ei todellakaan ole itsestäänselvyys Tallinnassa. Hell Huntin nettisivuilla lukee muuten hauskasti: "MISS PASSID! NETIST OLUT EI SAA!"

Kakkospäivänä oli tiedossa monenmoista Bobcatsss-ohjelmaa. Ensimmäiseksi oli Bobcatsss-symposiumin avajaiset Viron kansalliskirjastossa. Rakennus, jossa Viron kansalliskirjasto toimii, on vähintäänkin hämmentävä. Rakennus on huikean kokoinen betonimötikkä, joka toimii kirjaston lisäksi myös kulttuurikeskuksena ja siellä pidetään erinäisiä tilaisuuksia ja konsertteja. Jälkeenpäin ajateltuna harmittaa, ettei tullut osallistuttua kirjaston esittelykierrokselle. Avajaisseremo-

"UDK:n poikakalenteri: Juho on joulukuu ja Nykänen kesäkuu. Enää tarvitaan kymmenen kirjastonhoitajaopiskelijapoikaa että saadaan kirjastohoitajatätien pasmat sekaisin" (Matkapäiväkirja 2006, 17)

niassa symposiumin järjestäjät toivottivat kaikki tervetulleiksi puheillansa. Hollantilainen Mr. Ruud Bruyns hauskutti opiskelijoita hauskoilla jutuillaan, ja ei kuulemma ensimmäistä kertaa.

Kansalliskirjastossa pidettiin saman päivän iltana avajaisbileet, jossa meille tarjoiltiin virolaista kansanmusiikkia, viiniä ja kakkua. Päiväkirja kertoo: *Avajaisbileet suuri pettymys, viinistä sai taistella. Antti leikkasi kakusta T:n.*

Bobcatsss:n virallisena pubina toimi Lost Continent -niminen paikka, johon suuntasimme illalla. Menimme puheenjohtajan kanssa kanssa hieman huomaamattomalle vintille. Kysäisin onneksemme vieressä istuneilta tytöiltä jotain ja näin oikeastaan muodostuikin lähes ainoa ulkomaalaiskontakti koko matkan aikana kyseisiin saksalaistyttöihin. Ulli eli Ulrike oli ollut Suomessa harjoittelemassa Helsingin kaupunginkirjastossa ja oli käynyt jopa tutustumassa laitokseemme! Ulli kehui myös laitoksemme mukavaa amanuenssia Raijaa. Seuraavana iltana Ulli esitteli kirjallisia suomenkielentaitojaan matkapäiväkirjaan:

Moi, minä olen Ulli ja olen saksalainen opiskelija. Ette tulleet paikalla, kun olen esittelemässä Potsdamin yliopistoa, mutta ei se mitään. Pidän teistä silti. Nähdään pian Tampereella! Ulli

Kolmannen päivän aamuna lettubaarissa. Allekirjoittanut ja hänen huonetoverinsa tosin kävivät ennen lettukestejä puolivahingossa reippailemassa parin tunnin ajan ympäriinsä etsimässä kauppaa ja liukastelemassa linnan juurella oudoilla poluilla. Taisin olla ainoa, joka ei innostunut letuista erikoisemmin. Höh! Mutta ei ainakaan jäänyt nälkä.

Näin kolme kuukautta myöhemmin päivät alkavat jo hieman mennä sekaisin, mutta taisi se kuitenkin olla tämä kolmas päivä kun suunnistimme kahden Mikon kanssa kakkosen raitiovaunulla Koplin päättärille. Idean Koplin reissuun saimme mahtavasti *Otso Kantokorven Sankarimatkailija Tallinnan raitiovaunuissa -opuksesta.* Siitä saa käytännöllisiä vinkkejä matkustamiseen ja sen avulla on mahdolista löytää tavallisen kansan kauppoja, baareja, saunoja jne. Myös arkkitehtuuria esitellään raitiovaunureiteillä kiitettävästi. Koplin kaupunginosa ja vieressä ollut puisto ei ollut kuitenkaan ihan hehkeimmillään helmikuun alussa. Suuntasimme siis ulkoapäin huoltoaseman näköiseen Sepan baariin, jota suositeltiin kyseisessä opuksessa. Sepan baari oli sisältä täysin erinäköinen kuin ulkoapäin

"Nun sitzen wir in einer Bar, sie heisst No Name Bar. Wir haben zuviel getrunken aber wir trinken trotzdem weiter. Stop here! Noora was here PERKELE"

olisi kuvitellut. Paikka oli todella pimeä, ikkunoissa oli verhot ja sisällä valaistuksena toimivat lähinnä jouluvalojen tapaiset ripustukset. Muu sisustus oli merimiesaiheista. Ihan tyylikäs paikka ja kamiinat vielä lämmittivät mukavasti. Olut ei ehkä ollut parasta mahdollista, mutta kuten baarissa "joku" tokaisikin: *"Biisoni on biisonia"*. Tai vaihtoehtoisesti Bischofshofenia. Btw. ei muuten kannata ottaa valokuvia Sepan baarissa.

Illalla olimme Bobcatsss-bileissä Beer Housessa, jossa oli tarjolla vähän vauhdikkaampaa virolaista kansanmusiikkia sekä naposteltevaa. Osa porukasta tanssi innokkaasti letkajenkkaa ja muuta... Beer Housessa opin, ettei kannata yrittää puhua ruotsia norjalaiselle proffalle. Ei siitä kuitenkaan tuu yhtään mitään... Ainiin, tunsihan se laitoksemme proffan Vakkarin, sen verran vähintäänkin ymmärsin.

Viimeisenä päivänä kävimme seuraamassa mr. Virrankosken esitelmää aiheesta *Nelli – an answer to the growing demand of effectively managed information in universities of Finland?*. Vaikka olin itsekin Nellistä kuullut, en ollut sitä varsinaisesti käyttänyt ja opin Antin hyvin menneestä esitelmästä niin paljon asioita, että innostuin kirjoittamaan Nellistä jopa kandintyössäni. Samassa tilaisuudessa slovenialaiset "kollegamme" (jotka muuten olivat jotain proffia, eivät opiskelijoita) pitivät esitelmän aiheesta *Information support for the evaluation of research activities*, mikä käsitteli tieteellisen viestinnän tukemista ja bibliometriikastakin taidettiin jotain jauhaa... Bobcatsss:n loppuseremoniassa taputettiin väsyttävän monta kertaa ja meitä kehotettiin tulemaan vuoden päästä kauniiseen Prahaan, jossa Bobcatsss:n teemana on Marketing of information services.

Viimeisenä päivänä päivänä itseäni vaivasi hieman väsymys, joten loppuseremonian jälkeen suunnistimme muista poiketen puheenjohtajan kanssa hotellille kaupan kautta nauttimaan sipseistä, katsomaan MTV:tä ja puhumaan informaatiotutkimuksen opiskelun mielekkyydestä ja tyhmistä tenttikysymyksistä, jotka eivät liity mitenkään mihinkään :) . Muutaman tekstiviestikehotuksen jälkeen pääsemme kuitenkin vielä liikkeelle tuttuihin paikkoihin: ensin Hell Huntiin ja viimeisen illan kunniaksi tietenkin DM-baariin - minnekäs muuallekaan.

Seuraavana aamuna virkeä joukkoumme suunnisti laivalla takaisin Helsingin kautta Tampereel-

le. Hra. Niemi oli järjestänyt kätevän bussikyydin Helsingistä Tampereelle, mihin ei kyllä aivan kaikki ikävä kyllä mahtuneet ja ylijääneet joutuivat tarpomaan Helsingin lumimyrskyssä Rautatieasemalle...Tässä kertomuksessa jäi varmasti vielä paljon asioita kertomatta, mm. Afrikka-ravintolan herkuista ja hotellin jatkoista, mutta ne saavatkin jäädä paikalla olleiden henkilökohtaisiksi muistoiksi. Ensi vuonna kaikki Prahaan!

UDK:n hämyiset illat

Heidi Eriksson

UDK:N KEVÄT on lähtenyt hyvin rauhallisesti liikkeelle. Ilmeisesti joulu ja uusi vuosi vaativat veronsa. Muutamaan otteeseen sitä on kuitenkin ehditty vaihtaa vapaallekin yhteisvoimin. Seuraavassa tunnelmia muutamasta yhteisestä illanvietosta.

28.01. TUUTORKAUDEN PÄÄTTÄJÄISET Vuoden ensimmäisen "virallisen" illanvieton järjestivät kultaiset tuutorimme, jotka olivat varanneet Yo-talon Pankin fuksien ja tuutorien tapaamista varten. Juhlaväki linnoittautui yhteisen pöydän ympärille juttelemaan ja nautiskelemaan nyyttikestien antimista. Illan viralliseen osuuteen eli palautteen keräämiseen tuutoroinnista meni vajaat 5 minuuttia, ja koko loppu aika jäi vapaaksi yleistä hälinää varten. Myös muita vanhempia opiskelijoita alkoi saapua paikalle ja seurapiiri laajeni ympäröiviin pöytiin. Ilta jatkui vielä pitkään tanssilattian ja läheisten kuppiloiden auettua.

9.2. RUSETTILUISTELU Pienelle Saukonpuiston kentälle saapui tusinan verran enemmän tai vähemmän haparoivia luistelijoita, yksi valokuvaaja, sekä pari luovaa kengillä luistelijaa. Suuremmilta kolhuilta vältyttiin, vaikka meno alkuun hiukan haparoivaa olikin. Pienen harjoittelun jälkeen yläilmojen naakkaparvet saivat jo ihastella lähes vaikuttavaa pyörähtelyä. Valitettavasti vain rusettiluistelun pariruusukkeet unohtuivat matkasta, joten se ohjelmanumero oli jätettävä pois. Tämän pienen liikunnallisen tuokion jälkeen matka jatkui kaupan kautta Markuksentorin kerhotiloihin lämmittelemään ja syömään. Luistelun väliin jättäneitä UDK:laisia saapui täydentämään porukkaa. Luova turina ja klassikkopelien ykkönen, Carcassonne, olivat illan pääasialliset ajanvietteet.

28.2. LASKIAISRIEHA Laskiaistiistaina UDK liittoutui viimevuotiseen tapaan sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön ainejärjestön SOS ry:n kanssa. Ilta aloiteltiin Saukonpuiston mäennyppylällä, missä kokeiltiin vanhoja mäenlaskutaitoja muovipussien, liukureiden ja pulkan kyydissä. Kuhmuraisesta mäestä muistui jälleen armas lapsuus mieleen. Kaikki luut ehjinä ja tarpeelliset ruumiinosat yhä mukanaan laskijat siirtyivät lämmittelemään kohmeisia jäseniään Ratinanlinnan saunalle, joka illan edetessä täyttyi molempien ainejärjestöjen ihmisistä. Nyyttärituomisia riitti ja navat täyttyivät herkuista. Puheensorina oli kova ja tunnelma rento. Ratinalla viihdyttiin pitkälle iltaan ja vielä viimeisenä voimannäytteenään ilonpitäjät valloittivat rockdisko Doriksen.

Tässä sitä olikin, muistinvirkistystä paikalla olleille. Allekirjoittanut kehottaa kaikkia saapumaan myös tuleviin UDK:n tapahtumiin. Niin uudet kuin vanhatkin naamat ovat yhtäläisen tervetulleita!

INFORMAATIOALAN TULEVAISUUDEN ODOTUKSIA JA KEHITYSNÄKEMYKSIÄ

Tampereen yliopistolla järjestettiin keskiviikkona 10. toukokuuta Informaatioalan akateemiset ry:n eli INA:n kevätkokous, jonka yhteyteen oli järjestetty seminaari teemalla "Yhdessä olemme vahvoja". Seminaarissa oli paikalla arviolta 40 kuuntelijaa, joista kymmenisen oli informaatiotutkimuksen opiskelijoita ja loput alan ammattilaisia ympäri Suomea.

Tilaisuus alkoi puolilta päivin puheenjohtaja Outi Klintrupin tervehdyksellä. Ennen varsinaisen ohjelman alkua UPJ-neuvotteluissa mukana ollut Tieteentekijöiden liiton asiamies Marketta Honkanen kertoi valtion uuden palkkausjärjestelmän tämän hetkisestä tilasta, sekä raportoi neuvottelujen kulusta.

Ammattijärjestöjen muodonmuutos

Akateemisen vartin verran aikataulusta myöhässä saapui paikalle valtiotieteiden tohtori Aulikki Sauramo. Hän esitteli luennossaan tuoretta väitöskirjaansa "Kaiken varalta. Tutkimus vastavalmistuneiden korkeastikoulutettujen ammattijärjestöjä-

senyydelleen asettamista odotuksista".

Keskeisimmiksi nykyajan piirteiksi Sauramo mainitsi kohderyhmänsä individualismin ja kielteisen suhtautumisen solidaarisuuteen. AY-liikkeen kehittämisen kannalta on vaikeaa, etteivät nuoret ammattilaiset koe korkean koulutuksen olevan riittävä tekijä luomaan yhteisöllisyyden tunnetta – korkea koulutus on pikemminkin vain muista liitoista erottava piirre. Yhteenkuuluvuutta tunnetaan lähinnä oman alan ihmisten kanssa, jos heidänkään.

Yleisesti ammattiliittotoiminta mielletään aikaavieväksi pakkopullaksi, jota harrastavat vain ne, joille ei ole siunaantunut muuta elämää. Suhde ammattiliittoon halutaan nykyisin pitää yhä useammin puhtaana asiakassuhteena: jäsenmaksun maksamalla saa haluamansa palvelut. Ammattiliittoon liitytään nykyisin enimmäkseen ammatillisen tiedonsaannin vuoksi. Positiivisina asioina mainittiin esimerkiksi ammattiliiton järjestämät koulutuspäivät, kollegoiden tapaaminen liiton kautta ja liiton julkaisema lehti.

"Olisi korkea aika puolustaa niitä asioita, jotka ovat oikeasti tärkeätä ja päästää irti kaikesta vanhasta, mikä ei toimi."

Vajaan tunnin mittainen infopläjäys kirvoitti yleisöstä kiitettävästi kommentteja ja kysymyksiä. Osa niistä liittyi yhteisöllisyyden katoavaisuuteen ja tulevan sukupolven työmoraaliin, osa kommenteista palasi UPJ-asioihin.

Yliopiston kirjaston profiilin nosto?

Kirjastoalan polttavista kysymyksistä jatkoi Tampereen yliopiston ylikirjastonhoitaja Mirja Iivonen. Hän luennoi aiheesta "Kirjasto opetuksen ja tutkimuksen strategisena kumppanina". Puheenvuoro keskittyi lähinnä perinteisiin tapoihin perustella oppilaitoskirjaston välttämättömyyttä ja kirjaston palveluiden tärkeyden korostamiseen.

Iivonen näki kumppanuuden ratkaisuna kirjastolaitoksen imagonkohotustarpeeseen. Aikataulu-ongelmat rajoittivat puheenvuoron kestoa jonkin verran, eikä ennen kahvitusta oikein päästy jyvälle siitä, millaisia yhteistyömuotoja Iivonen oli kaavaillut ja millaisten tahojen kanssa.

Yliopiston kirjaston kumppaninetsintäideat eivät valitettavasti kuulostaneet niin vakuuttavilta, kuin niiden olisi suonut kuulostaa. Eniten hätkähdytti Iivosen PowerPoint-esityksessä esiintynyt määritelmä luottamuksesta: "Luottamus on usko, että ne joista olemme riippuvaisia, toimivat tavalla, joka täyttää heihin kohdistuvat odotuksemme." (Shaw: Trust in balance, 1997).

Riippuvuus kumppaneihin organisaatiotasolla kuulostaa yhtä terveeltä ja rakentavalta kuin kumppaniin kohdistuva riippuvuus yksityisen ihmisenkin elämässä. Ennen minkäänlaisen kumppanin hankintaa, yliopiston kirjaston olisi varmaankin kannattavaa kiinnittää huomiota oman organisaationsa heikkouksiin, ja jos niitä ei ole (kuten Iivo-

nen kaiketi yritti todistaa?), pyrkiä parantamaan mahdolliset muut itsetunto-ongelmat.

Tulevaisuutta suunnittelemaan!

Iivosen esitys antoi aihetta kysyä, olisiko yliopiston kirjaston palveluita kenties syytä eritellä toisistaan ja kehittää reilusti omiin suuntiinsa. Puheenvuorosta oli aistittavissa se, että kaikki kirjaston tuottamat palvelut ovat hyödyllisiä ja tarpeen, mutta nykyinen paketti, jossa palvelu tarjoillaan on vanhanaikainen ja tietyllä tavalla aliarvostettu. Olisi korkea aika puolustaa niitä asioita, jotka ovat oikeasti tärkeätä ja päästää irti kaikesta vanhasta, mikä ei toimi.

> **"...kertooko kirjastonhoitaja nimenä enää nykyisestä työnkuvasta vai pitäisikö kyseinen ammattinimike suosiolla "arkistoida" muistoksi vanhoista ajoista."**

Yliopistojen kirjastopalveluiden kehittämisen tärkeyttä Iivonen perusteli amerikkalaisten pioneerien esimerkillä: Yhdysvalloissa on tutkittu, että yliopiston arvostus on sidoksissa sen kirjastopalveluihin sijoittamaan rahamäärään. Riittääkö tämä perusteeksi sille, että Suomessa pitää alkaa syötää rahaa yliopistojen kirjastoille?

Iivonen ei yllättäen lähestynyt asiaa laisinkaan palvelujen parantamisen näkökulmasta. Eikö tuntuisi järkevältä tutkia, millaisia nämä amerikkalaisten, arvostettujen yliopistojen kirjastopalvelut ovat? Sen jälkeen voisimme kehittää omia palveluitamme rakentavaan suuntaan, jolloin lisävarojen vaatimisellekin olisi selkeä peruste.

Iivosen puheenvuoron ja kahvitauon jälkeen Tampereen yliopiston ura- ja rekrytointipalveluiden projektisuunnittelija Kaisa Lammi esitteli tulevaisuuden osaamistarpeita ja niiden muutoksia informaatioalalla. Luento perustui informaatiotutkimuksen tulevaisuuspajan paneelikeskustelua varten tehtyyn alan ammattilaisten kyselyyn, johon oli vastannut 33 asiantuntijaa. Keskustelua herättivät INA:n seminaarissa pedagoginen ja tietotekninen osaaminen sekä johtajataidot.

Entäs me opiskelijat?

Päästessäni luennointivuoroon, olimme aikataulusta parikymmentä minuuttia myöhässä. Muuten olosuhteet olivat ideaaliset: Yleisö oli sopivasti lämmennyt ja läppärini suostui yhteistyöhön yliopiston projektorin kanssa. Olin valmistellut esityksen aiheesta "Tulevaisuuden odotuksia ja kehitysnäkemyksiä".

Puolituntiseni perustui kahdesta uusimmasta Kirjastolehdestä poimimiini kuumiin puheenaiheisiin, informaatiotutkimuksen tulevaisuuspajan paneelikeskusteluun sekä Tampereen teknillisen yliopiston tietotekniikan opiskelijoiden kanssa käymiini keskusteluihin. Kerroin informaatiotutkimuksen tämän hetkisestä koulutuksesta, sekä mahdollisesti kehitettävistä osa-alueista ja niiden merkityksestä ammatilliseen identiteettiimme.

Puolituntinen hieman venähti, kun koko luentosali intoutui keskustelemaan tietotekniikan ja

elektronisen aineiston maailmanvaltauksesta, mobiilin maailman mahdollisuuksista, kirjastolaitoksen muodonmuutoksesta sekä kaivatun yhteisöllisyyden esiinkaivamisesta positiivisessa, omaa yksilöllisyyttämme tukevassa mielessä. Myös kirjastonhoitajuudesta käytiin kärkäs keskustelu, jossa pohdittiin, kertooko kirjastonhoitaja nimenä enää nykyisestä työnkuvasta vai pitäisikö kyseinen ammattinimike suosiolla "arkistoida" muistoksi vanhoista ajoista.

Valoa tunnelin päässä

Kellon hipoessa puolta neljää ja INA:n kevätkokouksen painaessa päälle, oli aika päättää seminaari. Ennen kuin pakkasin 2,5 kg:n henkilökohtaisen elämäni laukkuun, halusin kannustaa kuulijoita positiiviseen ajatteluun. Nimittäin kaikista epäilyistä ja uudistuksien kauhistelusta huolimatta, tulevaisuudessa alamme yliopistokoulutetuilla ammattilaisilla on oikeasti toivoa – sekä mielenkiintoisen työn että kunnollisen palkan saannin suhteen.

Tällä hetkellä tiedetään kohtuullisen hyvin, millaisille palveluille on kysyntää ja millaisia taitoja alan ammattilaisella tulee olla. Se, miten palvelut tullaan käytännössä toteuttamaan ja kuka lystin maksaa, ovat vielä tulevaisuuden ratkaisemattomia ongelmia.

noora.kannisto@uta.fi

HALUATKO KIRJASTONHOITAJAKSI? LUE MILLAINEN ON TULEVAISUUTESI

Informaatiotutkimuksen alan asiantuntijat kokoontuivat 16.3.2006 Tampereelle keskustelemaan alamme tulevaisuudesta ja työelämän asettamista muutostarpeista koskien mm. koulutuksemme sisältöä. Tulevaisuuspaja on osa Tampereen ja Vaasan yliopistoissa toteutettavaa YHTIS- ja RistiinRastiin-projektien yhteishanketta, jonka tarkoituksena on kartoittaa ja ennakoida työelämässä tapahtuvia muutoksia sekä soveltaa näitä tietoja eri oppialojen opetussuunnitelmien kehittämisessä. Toteuttajina projektissa toimivat Pirkanmaan TE-keskuksen ennakointipalvelut sekä Tampereen yli-

opiston ura- ja rekrytointipalvelut.

Syksyllä 2005 toteutettiin Informaatiotutkimuksen tulevaisuuden osaamistarpeet –kysely, johon vastasi joukko alamme asiantuntijoita, jotka edustivat joko informaatiotutkimuksen alaa tai alamme tulevaisuuteen vaikuttavia tahoja. Edellytyksenä kyselyyn osallistumiselle oli myös työelämän vankka tuntemus. Kyselyyn vastasi 33 asiantuntijaa, joista julkisella sektorilla työskenteli 28. Vastaajista naisia oli 22 ja miehiä 11.

Ennakointikyselyn pohjalta järjestettiin tulevaisuuspaja, johon myös UDK:n puheenjohtajalle ja kopovastaavalle tarjoutui mahdollisuus osallistua. Perioditauolla järjestetty neljän tunnin paneeli saattaa kuulostaa kaikkea muuta kuin houkuttelevalta, mutta paneelissa käsitellyt asiat olivat opiskelijan näkökulmasta todella mielenkiintoisia. Työelämässä tapahtuvat muutokset ja tulevaisuudessa informaatiotutkimuksesta valmistuvilta vaadittavat tiedot ja taidot koskettavat kaikkia opiskelijoita.

Moniosaamisesta pedagogisiin taitoihin

Tulevaisuuspajassa oli kuusi erillista teemaa, joista asiantuntijat, joukossa mm. laitoksemme professorit Eero Sormunen ja Reijo Savolainen, saivat aikaan paljon keskustelua. Ensimmäinen paneelissa käsitelty teema käsitteli informaatiotutkimuksen alan osaamista ja alalla vaadittavia yleisiä taitoja. Millaisia osaamistarpeita aineistomäärien kasvu ja tiedon hajanaisuuden lisääntyminen vaativat? Entä minkälaista pedagogista osaamista informaatiotutkimuksesta valmistuvilta tullaan vaatimaan? Asiantuntijat olivat lähes poikkeuksetta sitä mieltä, että informaatioalan ammattilaisilta tullaan vaatimaan entistä syvempää kykyä analysoida tietolähteitä ja relevanttia tietoa. Tietopalveluissa esitettävät kysymykset tulevat vaikeutumaan entisestään itsenäisen tiedonhaun lisääntyessä asiakaskunnan keskuudessa. Itsenäisen tiedonhaun lisääntyminen edellyttää informaatioammattilaisilta myös pedagogisia taitoja. Paneelissa keskusteltiinkin siitä, minkä tahon vastuulla tiedonhaun opetuksen tulisi olla. Onko vastuu kirjastoilla vai peruskouluopetuksella? On ratkaisu tähän mikä tahansa, niin tulevaisuudessa niin kirjastonhoitajat kuin tietopalvelujen informaatikotkin hyötyvät työmarkkinoilla mahdollisista pedagogisista taidoistaan tai alan opinnoista.

Eräs paneelin mielenkiintoisimmista teemoista opiskelijan näkökulmasta oli toisena käsitelty teema "Moniosaajia vai erikoistumista?". Missä tehtävissä tullaan tarvitsemaan moniosaajia, missä taas substanssi- eli aiheosaamisesta on hyötyä?

Miten informaatiotutkimuksesta valmistuvat kilpailevat sivuaineilijoiden kanssa, joilla on muodollinen kirjastonhoitajan pätevyys ja kenties parempi substanssiosaaminen kuin informaatiotutkimuksen moniosaajilla? Yhdessä ennakointikyselyn vastauksista todetaan seuraavaa:

"Erikoiskirjaston näkökulmasta korostan substanssin tuntemusta. Informaatiotutkimuksen opinnoilla ei kärjistetysti sanottuna tee yhtään mi-

tään, ellei ole opintoja kirjaston varsinaisesta substanssista. Oikeustieteellisessä kirjastossa tarvitaan oikeustieteilijoitä, ei informaatiotutkimuksesta opintonsa suorittaneita. Tulevaisuudessa tarvitaan parempia substanssin hallitsijoita, sillä perinteiset kirjastonhoitajan tehtävät (tiedonhaku yms.) automatisoituvat. Informaatioalan ammattilaisten lisäarvo syntyy kyvystä tulkita ja arvioida substanssia."

Edellisiin teemoihin liittyy myös asiantuntijoiden esittämä kysymys siitä, tietävätkö informaatiotutkimuksen alan opiskelijat millaisia taitoja heiltä tulevaisuudessa vaaditaan työmarkkinoilla ja mitkä ovat informaatiotutkimuksen opintoja hyvin tukevia sivuaineita. Tärkeänä pidettiin myös ajankohtaisen ja uuden tiedon tarjoamista opiskelijoille. Työnantajat suosivat myös informaatioalalla työntekijöitä, jotka tuovat mukanaan uusia tietoja, taitoja ja ajattelutapoja. Laitoksemme edustajat kokivat, että näihin haasteisiin vastataan koulutuksessamme hyvin ja mahdollisiin alalla tapahtuviin muutoksiin ehditään reagoimaan niin koulutuksessa kuin työelämässä. Ennen kaikkea korostettiin sitä, että informaatiotutkimuksen koulutus antaa laaja-alaisen kuvan alastamme sekä tarjoaa opiskelijoille ja valmistuville maistereille asiantuntemusta ja mahdollisuuden suuntautua erilaisiin työtehtäviin. Konkreettiset työelämän taidot opitaan vasta työelämässä, jossa myös erikoistuminen eri työtehtäviin tapahtuu.

Kandidaateista kirjastonhoitajia?

Eräänä uhkana paneelissa nähtiin myös julkisen sektorin työpaikkojen vähentyminen informaatioalalla, vaikkakin paneelin asiantuntijat olivat asiasta toista mieltä. Keskustelijat kokivat, että kirjastoalalla tapahtuva eläköityminen tarjoaa paljon vapaita työpaikkoja informaatiotutkimuksesta valmistuville – eri asia on, kuinka paljon näitä vapaita työpaikkoja tullaan täyttämään. Tulevaisuuden työpaikat nähtiin kuitenkin yksityissektorin puolella mm. monikansallisissa yrityksissä.

Paneelissa nostettiin esille kysymys tulevaisuuden kirjastoista, joissa automaatio lisääntyy koko ajan. Minkälaisia työnkuvia tulevaisuuden kirjastoista löytyy informaatiotutkimuksesta valmistuneille? Eräiden hahmotelmien mukaan kirjastoista olisi muodostumassa eräänlaisia informaatiopalvelukeskuksia, joista olisi saatavilla erilaisia informaatiopalveluja – näinhän on jo osaksi tapahtunutkin. Tässä yhteydessä korostettiin teknologian kehityksen seuraamista, itsepalvelulainauksen ja elektronisten aineistojen lisääntyessä on kysyntää teknisistä asiantuntijoista ja suunnittelijoista. Perinteinen kirjastonhoitajan kuva on siis muuttumassa entistä teknisempään suuntaan, tärkeinä osa-alueina nähtiin mm. erilaisten aineistotyyppien hallinta ja käytettävyysasiat.

Kyselyyn vastanneet ja paneeliin osallistuneet asiantuntijat kokivat, että informaatiotutkimuksesta valmistuvien kandidaattien tarve suhteessa mais-

tereihin tulee kasvamaan. Asiantuntijat kaavailivat, että maistereiden ei tulisi enää suuntautua ns. suorittaviin töihin eli kirjastonhoitajan ja informaatikon tehtäviin. Näihin tehtäviin koettiin riittävän kandidaatintutkinto, kun taas maistereiden nähtiin suuntautuvan tulevaisuudessa enemmänkin johtaja-, asiantuntija- ja suunnittelijatehtäviin.

Asiantuntijat ovat sanansa sanoneet, mitä mieltä ovat opiskelijat?

katri.seitsonen@uta.fi

Linkkejä ja lisätietoa:

www.pirkanmaanennakointipalvelu.info

www.ristiinrastiin.net

www.uta.fi/projektit/yhtis/

www.uta.fi/rekry

”Kaikkihan nyt kirjastoa osaa käyttää”

Antti Kalliola

Tositapaus eräästä ammattikorkeakoulusta muutaman vuoden takaa: syyskuun alku, lukuvuosi alkamassa, auditorio täynnä uusia ja innokkaita tekniikan alan opiskelijoita – on orientoivien opintojen aika. Vuoroon tulee koulun kirjastopalveluiden esittely sekä opastus. Nuivaa suhtautumista siihen sekuntiin saakka, kunnes poloinen tietopalvelusihteeri erehtyy sanomaan taikasanat: ”tämä ei ole pakollista…” Auditorio tyhjenee kuin palohälytyksessä, ehkä muutama jää paikoilleen. ”Kaikkihan nyt kirjastoa osaa käyttää”, kommentoidaan. ”Sinne se jäi piipittämään”. Kahvi maistuu kirjastoa paremmin.

Niinpä, jokainenhan sitä nyt kirjastonkäytön ”hallitsee”, etenkin korkeakouluissa. Tampereen yliopiston kirjastossakin saa tasaisin väliajoin kokea ylemmyydentunteita noutaessaan kurssikirjahyllystä halutun opuksen vaikka Tamcat julistaa kymmenistä varauksista. Ani harva kuitenkaan vaivautuu hyllylle asti tarkistamaan asiaa, ja niinpä nokkela pääsee nappaamaan kirjan varausjonossa kärvistelevien nenien edestä; jokin aika sitten Ta-

toa
ttää

mcatiin tullut uudistuskaan (jossa näkyy rautalangasta väännettynä, montako teosta löytyy hyllystä) ei liene saavuttanut sataprosenttista tehoaan. Älä siis koskaan yliarvioi yliopisto-opiskelijaa!

Luonnollisesti myös kirjastojärjestelmissä ja tekniikan kiemuroissa on edelleen paljon parantamisen varaa. Käytettävyys ei aina taivaita raavi, vaikka jalona tarkoituksena onkin ollut helpottaa tiedonhakua, ei suinkaan vaikeuttaa sitä entisestään. Monelle yliopistonoviisille tullee kuitenkin pienehkönä kulttuurishokkina yleisen kirjaston ja tieteellisen kirjaston välinen ero. Myös itse olin aikoinani hetken aikaa pallo hukassa Attilan hyllyjen välissä ja hain usein tietoa kaikkein vaikeimman kautta. Informaatikoiltahan ei sopinut mennä kysymään (häiritsemään heidän työtään, ja kaupan päälle nauravatkin tyhmälle kysymykselle, eikö vain?), joten parempi oli mennä ikään kuin käsikopelolla tiedon valtateitä. Jos ainoat kirjastokokemukset ovat yleisestä kirjastosta yliopistoon tullessa niin kuin monella ovat, pakollinen perehdyttämispaketti ei tee lainkaan pahaa. Muutamat tiedekunnat ovatkin sisällyttäneet kirjastonkäytön opetuksen pakollisena orientoiviin opintoihin viime syksystä lähtien, mikä on suuri harppaus eteenpäin.

Tyystin toinen kysymys onkin sitten se, onko ensimmäisen syksyn opiskelija, edellisen kevään ylioppilas, motivoitunut kuulemaan vielä syvälle meneviä vinkkejä tiedonhankinnasta esimerkiksi gradua varten. Opiskelu yliopistossa on prosessimaista, perusopinnoista aineopintojen kautta kohti loppuhuipennusta. Samalla tavalla myös tiedonhankinnan ja sen kehittymisen tulisi olla lineaarista ja loogista yliopistouran aikana. Kandidaatintyössä tarvitaan jo eri valmiuksia verrattuna peruskurssin referaattiin.

”Tieteellisen kirjaston ei pidäkään olla kuin yleinen kirjasto, mutta kenties muunlainenkin kuin vain juhlapuheissa esiintyvä yhteistyö voisi madaltaa näitä kynnyksiä ja demystifioida tieteellistä kirjastoa.”

Yliopistosta voi kuitenkin edelleenkin valmistua jopa viidessä vuodessa tehokkaalla opiskelulla, ja yksi olennainen osa tuota prosessia on myös tehokas kirjastopalveluiden käyttö. Tästä syystä kynnys tieteelliseen kirjastoon tulisikin tehdä alkuvaiheessa mahdollisimman matalaksi. Tieteellisen kirjaston ei pidäkään olla kuin yleinen kirjasto, mutta kenties muunlainenkin kuin vain juhlapuheissa esiintyvä yhteistyö voisi madaltaa näitä kynnyksiä

ja demystifioida tieteellistä kirjastoa. Tieteellinen kirjasto on luonnollisesti avoin kaikille, siellä asioivat niin kaksinkertaiset tohtorit kuin yksinkertaiset fuksitkin, mutta toisin kuin yleinen kirjasto, joka on kasvanut nimenomaan "tavallisen kansan" tarpeista, tieteellinen kirjasto on puolestaan kasvattanut juurensa kenties hyvinkin itsetietoiseen tieteentekemisen maaperään. Haaste onkin suuri palveltaessa koko yliopistoyhteisöä, muttei suinkaan mahdoton. Kyllä tieto hakijansa löytää.

Ei, kirjastoa ei todellakaan osaa joka ikinen käyttää, ainakaan "tuosta noin vaan". Mutta lohdullista on kuitenkin se, että sekin on opittavissa. Avoin asenne ja maalaisjärki auttavat yllättävän pitkälle, ja kun vielä palveluntarjoajat tulevat vastaan entistä loogisemmilla ratkaisuilla, ollaankin jo lähellä ideaalia. Ja mikäpä meidän on asioidessa oman yliopistomme kirjastossa, kun se on saanut jälleen erittäin hyvät arvosanat käyttäjiltään (kirjaston verkkolehti Bulletiini, joulukuu 2005). Ensi syyskuusta lähtien meistä itse kukin pääseekin taas hetkeksi uuden opiskelijan asemaan hyllyjen väliin seikkailemaan upouudessa Kalevantien pääkirjastossa...

Hallitukser

Mikko kysyy, Riikka vastaa

Mikä on humppanimesi?
Amber Lavender

Miten vanhana et enää pelännyt joulupukkia?
15 v.

Mikä oli suosikkiaineesi ala-asteella ja miksi?
Liikunta. Juoksin 60 m paljon kovempaa kuin pojat ja voitin ne myös kädenväännössä. Kolaus oli kova kun yläasteella homma kääntyi vähän toisinpäin.

Mikä on turhin hallitsemasi tieto tai taito?
Osaan naksauttaa itse kaikki selkänikamani.

Mitä ruokaa vihaat?
Siskonmakkarasoppaa.

Mikä on ensimmäinen ja viimeisin ostamasi levy?
Mun eka cd-levy oli Megadance -94 ja viimeksi olen ostanut The Crashin kokoelmalevyn. Kehitys on siis ollut huimaa, tosin tuo dance -osasto on kyllä vieläkin aina ostoslistalla. Onneksi miehenpuolikas ostaa ne levyt ja mä voin keskittyä klassikoihin.

Miksi pidät talvesta?
Talven aikana saattaa tulla pari päivää, että aurinko paistaa, ei tuule ja pakkasta on vain -5-7 astetta. Silloin talvi on jees. Muuten se meinaa olla

kyselytunti

aika kurjaa aikaa auringonlapselle, joka rakastaa vain kesää ja kevättä.

Miten nukut?
Kröhöm... Tähän minulla ei ole korrektia vastausta. Sanotaanko näin, että ilman pyjamaa ja harvoin yksin. ;) Yksi tyyny pään alla ja toinen rutistusotteessa sylissä. Nukun yleensä hyvin, mutta vieraissa paikoissa tod. huonosti. Niin ja sitten minulla on sellainen silmien eteen asennettava unisuoja, joissa on vaaleanpunaisia sydämiä ja röyhelöä reunoissa, koska Kissanmaalla on liian valoisaa yölläkin. Kissojen silmätkiiluu kilpaa katulamppujen kanssa. Maalaistyttö on tottunut nukkumaan pilkkopimeässä.

Mistä saamastasi lahjasta et ole pitänyt?
Kaikki lahjat on ihania, mutta äidin ja mummun antamat sukat on yleensä aika äklön värisiä ja liian paksuja. MUTTA ajatus on aina tärkein ja saamiani sukkiakin olen pitänyt pimeässä yksinollessa.

Mitä syöt puuron kanssa?
Vähän mansikkahilloa ja mannapuuron kanssa pitää olla kylmää kiisseliä.

Mihin entiseen vaatteeseesi et enää pukeutuisi?
Punavalkopystyraitaisiin farkkuihin. Hävettää vieläkin...

Milloin kiipesit viimeksi puuhun?
Siitä on liian kauan aikaa. Taidanpa kiivetä heti seuraavalla Hartolan reissulla.

Minkä kirjan jätit viimeksi kesken (tenttikirjoja ei lasketa)?
Anna Karenina. Olisin kyllä lukenut loppuun jos olisin ehtinyt. Olli Jalosen Johan & Johan jäi viime kesänä kesken VAIKKA se oli kirjallisuuden tenttikirja. Myös Peltirumpu jäi kesken.

Mitkä asiat olivat ennen paremmin kuin nyt?
Paino pysyi kurissa vaikka söi paljon karkkia. Kun nainen täyttää 20, alkaa ilmestyä ulokkeita aivan kummallisiin paikkoihin. Lankapuhelimessa sai puhua vaikka kolme päivää ja se maksoi silti noin 5 mk. Kissoja saattoi pitää ulkona ilman, että naapurinsetä ampui haulikolla tai joutsen räki influenssaa kuonolle.

Mitä päässäsi kuuluvat äänet käskevät sinun tehdä?
"Mene suoraan kotiin. Mene suoraan kotiin nukkumaan kulkematta lähtöruudun kautta." (Jokin heikko ääni piipittää myös, että normien mukaan olisi soveliasta alkaa lukea huomiseen tenttiin.) No, mutta se on vasta huomenna...

Minkälaisesta leivästä pidät eniten?
Ruisleipä ja vastaleivotut perunarieskat ja mummun hiivaleipä ja bestiksen sämpylät ja iskän karjalanpiirakat... ja .... ja pidän paljon leivästä.

Oletko oppinut yliopistossa jotakin? Jos olet niin mitä?
Mulle on kehittynyt hurja intuitio, jonka avulla tiedän noin suunnilleen, mitä tentissä kysytään. Siitä on ollut hitosti hyötyä. Olen myös oppinut tekemään tehtävät puolihuolimattomasti niin ettei opettajat sitä tajua. Siitäkin on ollut hitosti hyötyä.

Kenet satuhahmon olisit halunnut mukaasi informaatiotutkimuksen perusteiden kirjatenttiin?
Nalle Puhin Pöllön. Eikös se tiedä todella paljon kaikkea? Ainakin näennäisesti. :)

Luettele kolme lempieläintäsi?
Kissa, kotikissa ja maatiaiskissa.

Mihin kysymykseen olisit halunnut vastata?
Pidätkö banaaneista?

Riikka kysyy, Mikko vastaa

Koko nimesi
Mikko

Mitä merkittävää tapahtui Suomessa synnyinvuotenasi, jos sinun syntymääsi ei lasketa?
Pääsiäisen aikaan tuuli voimakkaasti

Pidätkö banaaneista?
Pidän, ne ovat keltaisia

Asteikolla 1-10, kuinka kirjastoihminen olet? (1=kuka kirjastoja nyt tarvitsee?, 10=kirjastot ovat lihani ja vereni!) Perustele!
3 = olen lainannut kirjastosta kirjan

Miksi Hervannassa on hyvä asua?
Ei ole

Minkä naistenlehden ottaisit mukaan autiolle saarelle?
Sen joka syttyy parhaiten

Miksi opiskelet informaatiotutkimusta?
Pelastaakseni maailman

Mitä osaat paremmin kuin muut?
Olla minä

Saippuakuplat vai kärrynpyörät?
Saippuakuplat

Oletko mistään kotoisin?
Kotoa

Sano jotain rohkaisevaa.
Ei siihen välttämättä kuole heti

Kerro joku vitsi.
Kaksi miestä oli sillalla, toisella oli pipo ja toisellakin oli pipo

Mitä ilman et voisi elää?
Tomaatteja, juustoa, timjamia, kananmunia ja karjalanpiirakoita

Mikä on sinun antisi tälle hallituskaudelle?
Tarpeettomat välikommentit ja vallankumouksen ihanteet

Kuka on lempihahmosi muumeista?
Pumpattava, vuotava hemuli uimahuoneen kaapissa
Mikä sinusta PITI tulla isona?
Rikas

Mitä on garam masala?
Juustokuminaa, kardemummaa, korianteria, mustapippuria, neilikkaa, kanelia ja cayennepippuria

Hyvä ruoka vai parempi mieli?
Hyvästä ruoasta tulee aina parempi mieli

Miten jatkuu laulun sanat:"Mä tässä kerran ullakolle yksin kapusin..."?
...mutta en sitten viitsinytkään ja käännyin takaisin

Päivän miete.
Why sheep?

Katri kysyy, Kari vastaa

Miksi informaatiotutkimus?
Se valitsi minut. Seurustelin 18-vuotiaana kirjastotoimen johtajan tyttären kanssa.

Mitä muuta Hyvinkää on antanut maailmalle Markku Uusipaavalniemen lisäksi?
Hyviä taiteilijoita, kuten Tyko Sallinen ja Helene Schjerfbeck.

Suosikkirunoilija?
Saarikoski.

Mikä sinusta tulee isona?
Näyttää aika todennäköiseltä, että minusta tulee kirjastonhoitaja.

Paras asia Tampereessa?
Leppoisuus.

Kevät vai syksy?
Kevät, ehdottomasti.

Miten saada Asiasanalle lisää lukijoita?
Pakotetaan informaatiotutkimuksen opiskelijoiden vanhemmat ja sukulaiset tilaamaan vuosikerta.

Terveisesi UDK:n seuraavalle sihteerille?
Kokouksessa kannattaa kirjoittaa kaikki ylös.

Kari kysyy, Katri vastaa

Mikä oli ensimmäissen ihastuksesi nimi?
Tapani, tarhassa.

Miten loppuu Puuhamaan tunnusbiisi?
Sellainen on Puuhamaa!

Kuka on IHQin infon laitoksen henkilökunnasta?
Raija A.

Mitä opiskelisit, jos et opiskelisi infoa?
Historiaa

Oletko koskaan lähtenyt elokuvateatterista kesken leffan? Mistä leffasta?
En ole.

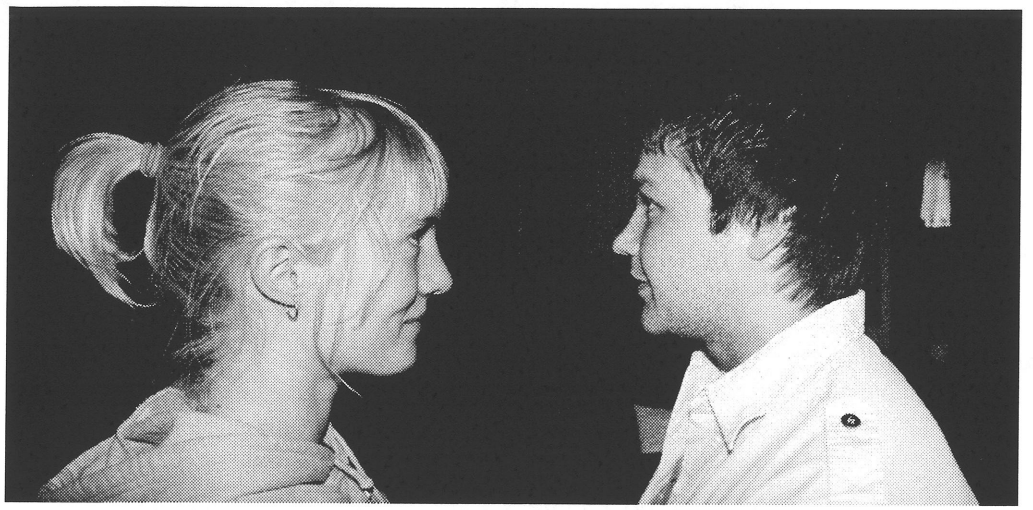
Kuka on suosikki-Beatlesi?
John Lennon

Onko informaatiotutkimus uskottava tieteenala?
En kommentoi!
Minkä kirjan luit viimeksi?
Jarkko Martikaisen Pitkät piikit

Minne haluaisit matkustaa?
Etelä-Amerikkaan

Mitä pelkäät?
Etten ole tarpeeksi rohkea elämässä. Että jätän tekemättä asioita koska en uskalla.

Kirjoitatko internetin isolla vai pienellä alkukirjaimella?
Pienellä.

Miila kysyy, Harri vastaa

Urheiluvastaavalta on kysyttävä: Urheilija vai penkkiurheilija, ja mikä laji? (voit vastata lajin molempiin)
Urheilija ja kuntosalilla penkki-urheilija :) no, joo harvemmin penkkiurheilua, mieluummiin liikkuu itse. Lajeja joita tulee harrasteltua on uinti, kuntosali, lenkki ja sähly. Penkkiurheilusta Road Racingia tulee joskus harvoin seurattua.

Mitä ruokaa yleensä laitat kotona?
Yleensä se on jotain kanapöperöä jossa on itämaisia vivahteita.

Mitä sivuaineita luet?
Tietojenkäpistely ja hallintotieteet. Jonkin verran on tullut myös tiedotusopin kursseja käyty.

Oletko aito kirjastoihminen? Sinut tiputetaan huonon käytöksen vuoksi lentokoneesta autiolle saarelle, ja kun tokenet tällistä, huomaat että erehdyksessä mukaasi on tarttunut vieras matkalaukku. Avatessasi laukkua, toivot että sieltä löytyisi A: taulu-TV satelliittiantennilla vai B: kokonainen kirjasto näyttöluettelolineen?
Kaikille yllätyksenä valitsen kohdan A ! :) Eli en ole aito kirjastoihminen...

Jatketaan vielä autiosaariteemassa.. Tyhjennettyäsi matkalaukun kirjoista tai telkkarista, huomaat että sivutaskussa on vielä jotain. Mitä se on?
Vaihtoparistot kaukosäätimeen.

Minkä piirteen itsessäsi haluaisit poistaa?
Minkäs niistä kaikista valitsisi, hmmm... Varmaankin lyhytjänteisyyden.

Mitä töitä haluaisit tehdä isona?
Itse ammattia en vielä osaa sanoa, mutta jotain riittävän haasteellista ja mahdollisimman vaihtelevaa. Pysyisi mielenkiinto työtä kohtaan, jotta ei leipiintyisi siihen.

Mitä ostaisit aivan ensimmäiseksi jos huomaisit että tämän kuukauden opintotuki on vahingossa laitettu tilillesi satakertaisena?
Muutaman tukikuudauden lisää. Alkaa ajatus niiden loppumisesta vähän polttelemaan.

Mikä sinua ärsyttää?
Tutkimusprojekti!!!

Parasta musiikkia tällä hetkellä on...
En ole kranttu musiikin suhteen, joten lähes kaikki on parasta musiikkia! Paitsi Lordin Hard Rock Hallelujah...

Missä asiassa pidät itseäsi parempana kuin muut?
Uimisessa.

Entä huonompana?
Keskittymisessä!

Unelmalomasi?
Tykkään sen verran paljon matkustelusta, että kaikki mikä on pois suomesta on unelmalomaa!

Mikä on typerintä mitä olet tehnyt? (Tai sitten sen verran vähemmän tyhmää että kehtaat kertoa)
Huh huh... Jotain julkaisu kelpoista siis... :)
Eräänlainen karaokeperformanssiesitys Kuusamon yön huumassa....

Harri kysyy, Miila vastaa

Kotipaikkakunta, eli mistä päin muolmaa olet kotoisin?
Helsingistä

Siviilisääty. Yksin vai kaksin?
Kaksin, mutta asun yksin.

Lempiesineesi?
Kaverin tekemä turkoosi kaulakoru, joka juuri pari viikkoa sitten hajosi tuhannen pirstaleiksi Serenan lattialle ja on tällä hetkellä luultavasti paria helmeä köyhempänä muovipussissa, joka on tyypillisesti kadoksissa.

Asuntosi neliömäärä?
28m^2, mutta suunnitelmissa on kasvattaa sitä lähiaikoina.

Mitä sinulle tapahtuu aamulla klo 9?
Herätyskello soi ja ajattelen, että nukkuminen on parasta mitä tiedän.

Omistatko lukion jälkeen muita opintoja kuin inffoa?
En. Hain heti lukion jälkeen tänne.

Paras paikka Tampereella?
Oma asunto Messukylässä illalla, kun ikkunasta näkee valoja niin pitkälle ja tulee sellainen olo kuin olisi hotellissa jossain ulkomailla.

Veden pinnan alla, sen pinnalla vai pinnan yläpuolella?
Pinnan alla menee vettä korviin, pinnalla olen vähän huono pysymään, ja pinnan yläpuolella voi tulla tylsää, joten valitsen uimarenkaan

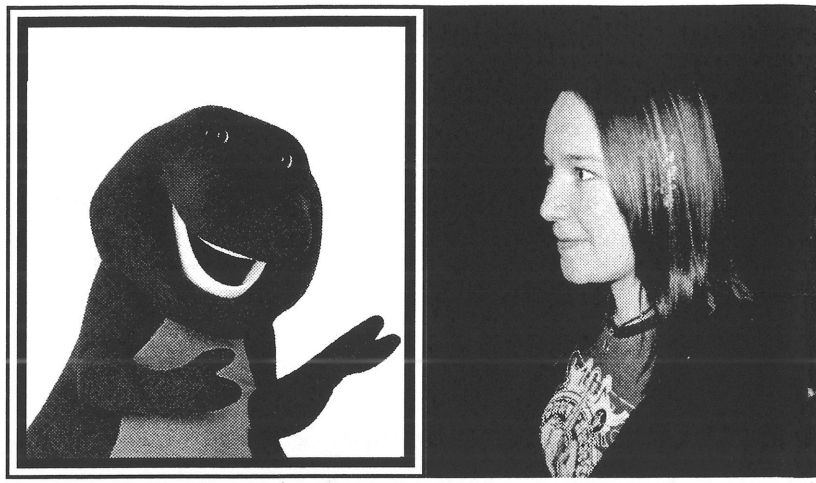
Paras paikka maailmassa?
Serkun entinen koti saaressa Kuopion lähellä, tosin se tuskin olisi enää samanlainen kuin silloin...

Saunajatkot vai kotiin?
Kotiin. Saunassa on liian kuuma.

Mikä sana tai mitkä sanat kuvailisi sinua parhaiten?
Söpö ja lapsellinen. Ja lisäksi sellainen sana joka yhdistää ne asiat että kadottaa jatkuvasti kaikkea ja sanoo usein asioita joita katuu heti seuraavalla sekunnilla.

Viimeksi lukemasi kirja?
Luen tällä hetkellä Alona Kimhin kirjaa Sureva Susanna, joka kertoo ihmispelkoisesta ja muutenkin hieman ahdistuneesta naisesta..

Mottosi?
Kaikki on mahdollista paitsi pyöröovesta hiihtäminen.

Heidi kysyy, Liisa vastaa

Miksi luovuit vallankahvasta ja siirryit syrjään puheenjohtajuudesta?
Näin oli kaikille parasta.

Mikä siellä hallituskonkarina vetää puoleensa?
Seura

Miksi hakeuduit aikanasi Tampereelle, parasta/huonointa Tampereessa?
Hakeuduin aikanani Treelle, koska pidin kaupungista ja täällä on vapaa sivuaineoikeus. Parasta kaupungissa on varmaankin koko ja sijainti, huonointa tehdasmiljöö...

Jos saisit tavata yhden ihmisen – elävän tai kuolleen – kuka hän olisi ja miksi?
Nyt haluaisin tavata erään tentaattorin (nimen mainitseminen ei ole korrektia) ja kysyä häneltä: Miksi?!

Entäpä tulevaisuus, mistä toivot löytäväsi itsesi viiden vuoden päästä?
Toivon löytyväni viiden vuoden kuluttua jostain todella viehkeästä työstä arkisto- tai museoalan puolelta, mieluummin vaikka yhä Tampereelta.

Liisa kysyy, Heidi vastaa

Missä on Heidi Minna Maarian juuret?
Kouvolassa.

Mitä olet tehnyt ja missä vaikuttanut ennen Tampereelle tuloa?
Aloitin historian opiskelun vuonna 2001 Joensuun yliopistossa. Tämä on viides yliopistovuosi meneillään.

Miten päädyit Tampereelle opiskelemaan informaatiotutkimusta?
Historian opinnot eivät valmista välttämättä juuri sellaiseen ammattiin, joka minua kiinnostaisi, joten tuntui hyvältä vaihtoehdolta opiskella jotain toista alaa. Lisäksi tuttavani kirjastossa suosittelivat alan opintoja.

Miten ja missä asut?
Asun alivuokralaisena Kalevassa, kivenheiton päässä yliopistolta.

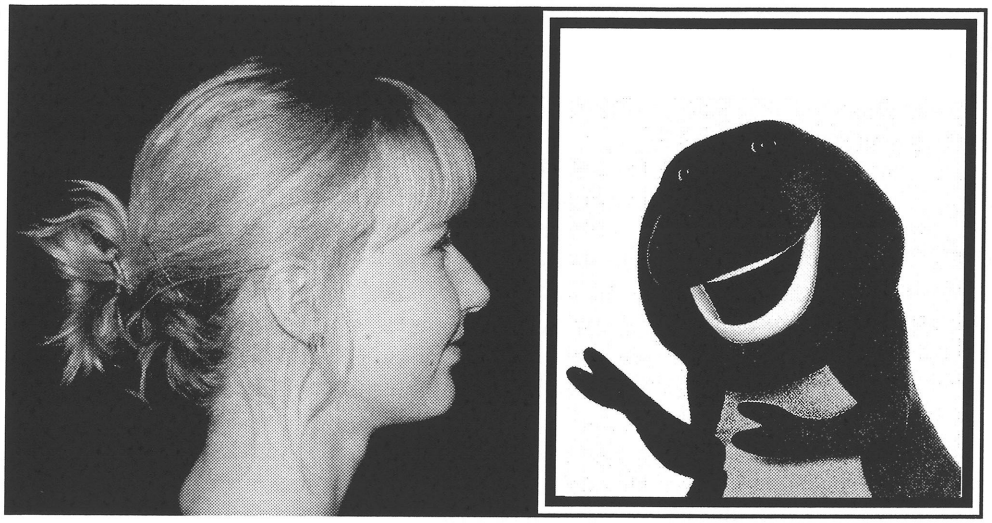
Mikä satu- tai sarjakuvahahmo olisit?
Tunteekohan sitä kukaan, tiedätkö sinä mikä on Polle? [eeeenn... tulee mieleen vain Histamiini] No, valitsen kuitenkin Pollen. Se on Hevoshullun vakiohahmo.

Minkä kirjan luit viimeksi?
Luin Banana Yoshimoton Asleep -kirjan.

Missä asiassa olet hyvä, entäpä huono?
Pidän musiikista ja kaikenlaisesta rennosta musisoinnista ystävien kanssa. Olen huono muistamaan nimiä, numeroita tai paikkoja.

Jos saisit tavata kenet tahansa, kenet valitsisit?
Elävistä henkilöistä haluaisin tavata PJ Harveyn, kuolleista Jeesuksen.

Mitä odotat tällä hetkellä eniten?
Morrisseyn keikkaa Helsingissä 4. huhtikuuta.

Johanna kysyy, Annukka vastaa

Nimi?
Annukka Saramäki

Vastaavuus UDK:n hallituksessa?
Ympäristövastaava

Harrastukset?
Tanssi, uiminen, lukeminen, hyvä musiikki, hyvät keikat ja hyvät elokuvat.

Paras kirja?
Halldór Laxnessin Salka Valka

Isona haluaisit olla?
Kärsivällinen, hyväluontoinen ja älyttömän rohkea. Puolileikillisenä ammatillisena haaveena on olla kirjastoauton kuljettaja.

Annukka kysyy, Johanna vastaa

Nimi/vastaavuus UDK:n hallituksessa?
Johanna Eerola, sopo-vastaava

Hauskin ajanviete?
Matkustaminen, kuntosali

Ikimuistoisin lapsuuden kommellus?
Siskon kanssa kohellettiin usein ja kyynärpäät tai polvet oli aina auki sen seurauksena.

Viimeisin katsomasi elokuva?
Shrek (katsoin jo viidettä kertaa, aivan ihana)

Puolisalainen haave?
Valmistua ennen kun on pakko siirtyä uuteen tutkintorakenteeseen

Mikä saa sinut nauramaan?
Nauran herkästi melkein kaikelle

Kylmä vai kuuma?
Kylmä, pakkanen!

Kova vai pehmeä?
Kova (mitähän tällä ajetaan takaa?)

Huolellinen vai huoleton?
Huolellinen

Liikaa vai liian vähän?
Koskaan ei ole liikaa

Hauskin matkasi?
Ensimmäinen yksin tekemäni matka, kohteena Amsterdam (ei, en ollut huumeturisti). Nukuin ystävän lattialla, pyöräilin kanavien varsilla kaatosateessa ja keksin omia liikennesääntöjä.

Monot vai luistimet?
Luistimet

Myöhässä vai ajoissa?
Nippa nappa ajoissa tai pari minuuttia myöhässä.

Bileet vai koti-ilta?
Kotibileet.

Liha vai kasvis?
Kasvis kuudetta vuotta.

Heidi kysyy, Annamari vastaa

Kuka olet ja mistä tulet?
Annamari Katariina Nikara kotoisin Jyväskylästä.

Mikä oli lapsuutesi toiveammatti?
Lapsena kirjastonhoitajan työ näytti aina todella mielenkiintoiselta, eli ala-asteikäisenä se oli yksi toiveammattejani. Toinen haavetyöni oli opettaja.

Mihin hait opiskelemaan lukion jälkeen?
Informaatiotutkimuksesta en tuolloin ollut vielä kuullutkaan. Pyrin silloin Jyväskylän yliopistoon lukemaan kirjallisuutta. En kuitenkaan päässyt sisään, joten vietin välivuoden töissä yleisessä kirjastossa. Sen vuoden jälkeen innostuin uudelleen lapsuuteni toiveammatista ja sain kuulla Tampereen opinnoista. Hain tänne, ja pääsin sisään.

Aloitit opinnot yliopistossa viime syksynä. Joko tiedät, mitä niiltä haluat?
Luultavasti haluaisin töihin yleiseen kirjastoon. Sivuaineina luen Suomen kirjallisuutta, joka kiinnostaa todella paljon, sekä hallintotieteitä ja naistutkimusta.

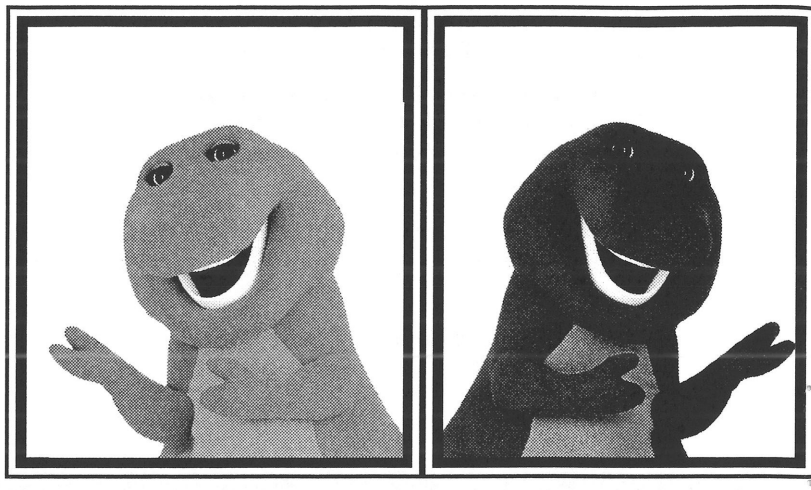
Olet nyt elellyt yli puoli vuotta Tampereella. Mitä toisit Jyväskylän kaupungista Tampereelle? Entä Tampereelta Jyväskylään?
Ensimmäisenä mieleen tuli kirjasto. Jyväskylässä kaupungin kirjasto on toimivampi kuin Tampereella, ja esimerkiksi lähikirjastoista kirjoja voi tilata ilmaiseksi. Tampereella taas bussilla liikkuminen on kuitenkin huomattavasti helpompaa ja halvempaa kuin Jyväskylässä. Palvelukin on ystävällistä!

Entä jos saisit karistaa Tampereen pölyt hetkeksi jaloistasi. Minne haluaisit matkustaa?
Kaikkialle! Seuraavaksi haluaisin päästä Egyptiin. Kävin viime matkallani Tunisiassa, ja siellä heräsi kiinnostus Välimeren islamilaisiin maihin. Lisäksi eräs ystäväni käy jatkuvasti Egyptissä, ja pitää maasta todella paljon.

Kirjahyllyssäsi on pitkä rivi levyjä. Mikähän oli viimeisin hankintasi?
Siitä on todella kauan. Viimeisin taisi olla Nerdeen levy Walls Around. Lainasin levyn joskus kirjastosta ja pidin siitä niin paljon, että ostin levyn itsellenikin. Nyt haluaisin ostaa Samae Koskisen Vol.1 -levyn. Olen kuullut hänen musiikkiaan radiossa ja TV:ssä, ja hyvältä kuulostaa. Pitäisi käydä katsomassa miestä keikallakin, joita hän niin ahkeraan Tampereella heittää.

Annamari kysyy, Heidi vastaa

Miksi oot hallituksessa?
Noh, kun mä tulin Tampereelle niin mullahan ei ollut ketään kavereita. Sitten huomasin, että kun vähän osallistuu ainejärjestön pikku kaupunkikierroksille, kekkereihin, urheilumieltä nostattaviin tilaisuuksiin ja tietysti punaisiin pikkujouluihin voi uskaltaa jo puhua jonkun kanssa. Tätä rataa asia eteni ja tietämättäni joku sattui tietämään nimeni kriittisessä hetkessä ja tie hallitukseen oli väistämätön. Epäröin hetken ja siinä sitä oltiin, antamassa omaa osuuttaan yhteisen hyvän puolesta! Ps. Kavereita mulla ei tietenkään vieläkään ole. Kuulenpahan ainakin mihin mennä ja miten

laitoksella hurisee, onko mulla tulevaisuudessa töitä ja sitä rataa. Hienoa.

Onko siellä kivaa? Miksi?
Hallituksessa on kivaa. Koska onhan kuukausittain kahvilassa notkuminen toisinaan kivaa. Ei tarvitse tehdä muita suunnitelmia yhdeksi illaksi kuukaudessa ja pääsee järjestämään ihanaisia retkiä vaikka Kaupin metsään. Osallistumalla hallitustoimintaan saattaa avautua ainutlaatuinen tilaisuus edustaa virallisissa tapahtumissa. Kerrankin pääsin sivuainemarkkinoilla kertomaan useille henkilöille armasta pääainettamme ja siitä miksi heidän kannattaa opiskella juuri infoa. Monet ainejärjestöt tarjosivat kaikkia herkkuja, joten niitä kahmiessani korviini kantautui paljon hyödyllistä tietoa myös oman tulevaisuuden varalle. Eli tykkään.

Onko sinulla yleensäkin kivaa?
Ei.

Miksiköhän maapallo pyörii lännestä itään?
Maantieto on laji, jota en vaan hallitse. Mä olen käynyt kääntöpiirit ja järvet läpi satoja kertoja, mutta silti mulla ei ole hajuakaan. Haluaisin joskus tietää trivialissa edes yhden sinisen kysymyksen, mutta ei. Maapallon pyörintä juuri tähän suuntaan johtuu oletukseni mukaan länsimaisten ihmisten asennosta nukkuessaan. Runsaat 70 % kansalaisista nukkuu kasvot itäänpäin. Eikä tarkemmin ajateltuna feng shuikaanoppikaan ole täysin viaton tähän kulkusuuntaan. Onhan maailman pakko mennä karkuun kun paha energia tulee raivolla päälle, niin kuka sitä siinä kiireessä muistaa mihin päin sitä piti pyöriä!

Asiasana kysyy, Noora vastaa

Kuka olet?
Lyhyehkösti määritellen luulen tällä hetkellä olevani lihalliseen ruumiseen sijoitettu ja kytketty tietoisuusördemörde, whateva it is. Paketin nimeksi on annettu n. 20,8 vuotta sitten Noora Maarit Kannisto. Minulla on vihertävät silmät ja lyhyet hiukset, joiden värin mainitseminen lienee ainakin tunnistamisen kannalta turhaa. Erikoistuntomerkeiksi laskettakoon monet lävistykset korvissa ja yksi alahuulessa. Kielikorun otin pois hedonistisista syistä, koska huomasin sittenkin pitäväni vanukas- ja jugurttipurkkien kansien nuolemisesta.
Asiasanassa näkyilen, koska olen ainejärjestömme UDK:n puheenjohtaja ja sain pestin mukana oman vakkaripalstan. Informaatiotutkimukseen onnistuin pääsemään sisälle toisella yrittämällä viime syksynä. Lukion jälkeisen vuoden vietin harjoittelijana Pirkanmaan ammattikorkeakoulun sosiaalialan kirjastossa. Opiskelin samalla infon perusopintoja avoimessa yliopistossa. Tavoitteenani on saada viimeistään ensi vuonna kyseiset perusopinnot valmiiksi. Tykkäilen alastamme kovasti ja toivon, että tulen joskus olemaan ammattitaitoinen ja hyväpalkkainen informaatioarkkitehti.
Ennen mahdollista valmistumista vietän muutamia mukavia opiskeluvuosia (niin monta kuin laki sallii) ja kasvattelen gerbiileitä Hervannan metsissä. Itsepuolustukseen käytän teekkareita ja tietysti itämaisia salatieteitä (aikidoa olen joskus ihan reenannutkin). Teekkariseurassa reagoin parhaiten nimeen Norppa tai irkkinikkiini Bache. Bache löytyy ainakin yleensä esimerkiksi kanavalta #udk, jossa joskus keskustellaan myös informaatiotutkimuksen opiskelemisesta.

Olet esiintyvä taitelija, kuinka määrittelisit alasi ja mikä on taitelijanimesi (nyt
tai tulevaisuudessa)?
Nykyisin esiinnyn Atlantiksessa vaihtelevasti maanantaisin, keskiviikkoisin ja lauantaisin kekseliään omaperäisellä taiteilijanimelläni "Noora". Nipponilaisille hatunnosto loistavan alan kehittelystä! Vakkaribiisini on Rolling Stonesin "Angie". Tulevaisuudessa saan toivottavasti taiottua jostain bändin, koska olen laulanut Atlan listan aikalailla kolme kertaa etu- ja takaperin läpi. Jos en saa Noora Kannisto & Kliseinen humppaorkesteri -kokoonpanoa kasattua, ryhdyn vaikkapa performanssitaiteilijaksi ja kävelen kesät Stockan edessä valkoisella jalustalla kääriytyneenä elmukelmuun.

Täydennä lause: "Parempi ... kuin ...."
Parempi mikä tahansa kuin mun tähän keksimät täydennykset.

Kuunnellaanko sinua? Miks(e)i?
Yleensä koen, että kuunnellaan. Joskus varmaankin kuunnellaan siksi, että puhun asiaa. Toisinaan taas siksi, että kuuntelija pääsee helpommalla, kun kuuntelee kuin jos joutuisi kuuntelemaan sitä nillitystä, joka seuraa siitä, ettei kuuntele. Tilanteissa, joissa ei kuunnella, huudan kovempaa tai sitten yritän esittää, etten koskaan sanonutkaan mitään. Kotona tietenkin itken itseni uneen, jos näin on päässyt käymään.

Mistä näkökulmasta et ainakaan ota kantaa politiikkaan?
Huh, vannomatta paras, mutta feministisestä näkökulmasta ehkä. Siitä saan ainakin feministisesti näppylöitä nykyään.

Minkä koet suurimpana haasteenasi tällä hetkellä?
Oma elämä on aikamoinen haaste. Sen lisäksi minulla on henkilökohtaisia perversioita koulutuspolitiikkaa ja järjestöaktivismia kohtaan. Näillä saroilla haasteita riittää. Tavoitteena lienee vaatimattomasti parempi yhteiskunta.

Uskotko varoittavalla esimerkillä johtamiseen?
Pakko kai on, kun en muuten voisi uskoa itseeni puheenjohtajana. ^_^

Millainen on suhteesi luontoon? Entä siihen toiseen?
Tajusin viime talvena, että olen syvällä sisimmässäni huomattavasti keskimääräistä enemmän maalainen. Olen lapsena elänyt metsien ja peltojen lomassa Tammelan (kunta Forssan vieressä) peräkylillä Teuro-nimisessä paikassa, jossa vielä tänä päivänäkin ihmiset pitävät lehmiä ja sikoja elinkeinotarkoituksissa (OMG!).
Varmaankin pitkälti tästä Teuro-taustasta johtuen suhteeni luontoon on luonnollinen. En mesoa sen puolesta, mutta kunnioitan sitä järkevässä mittakaavassa. Minussa ja kettutytöissä on yhteistä se, että söpöt ja karvaiset eläimet, joilla on mieluiten neljä jalkaa, ovat pop. Hyönteisiin suhtaudun konservatiivisnaismaisesti ja odotan, että miespuoliset henkilöt (tai äiti) deletoivat ne elämästäni.
Kierrättämisestä ja luomusta en tiedä mitään, mutta sen toisen hallitsen sitten sitäkin paremmin.

Kas soovitad lugu teistele lugejatele?
Jah, soovin kül.

Harmittaako?
No, harmittaa vähän. Tähän saa kai tilittää? Olisin voinut alkaa muutamia päiviä aikaisemmin kirjoittaa tekstejä Asiasanaan. Lisäksi unohdin perua ilmoittautumisen alkoholilainsäädännön tenttiin ja nyt joudun maksamaan siitä 50 euroa. Se harmittaa itseasiassa aika paljonkin.

Saako Hervanta ensi vuoden Euroviisut?
Yhtä todennäköisesti kuin Turusta tai Mäntästä tulee kulttuuripääkaupunki vuonna 2011.

Määrittele UDK.
Uusi Direktiivi Kirjastotädeille!!!1 \o/

Millaista on forssalaisuutesi vuonna 2019?
Pahoin pelkään, että villi muisto nuoruudestani. Eikä edes niin kovin villi. Jos Forssa on vielä tuolloin olemassa, varmaankin siellä tulee toisinaan käytyä. Jos käy klassisesti, niin olen tietysti siellä jossain kaupungin pestissä ja koitan vihdoinkin kääntää paikkakunnan imagoa ja taloutta nousuun – todennäköisesti siinä onnistumatta. Mieluummin muuttaisin kuitenkin (takaisin) maalle tai vaihtoehtoisesti isoon kaupunkiin, enkä olisi töissä Forssan kaupungilla. Kaikki rispekti kuitenki Vorssalle. Siihevvoi sovittaa samaa lausetta ku Hervantaanki: Vorssa kasvattaa, sun ei tartte.

Mihin haluat mennä tänään?
Kotiin.

JULKILAUSUMA

Opetusministeri Antti Kalliomäki

Arvoisa opetusministeri,

Valtion uuden palkkausjärjestelmän (UPJ) toteuttaminen Suomen yliopistojen kirjastolaitoksen kohdalla on antanut aihetta suureen epävarmuuteen kirjastoammatin, koko yliopistollisen kirjastolaitoksen toimivuuden ja alan koulutuksen tulevaisuuden suhteen.

UPJ-arvioinneissa yliopistojen kirjastojen työn vaativuustasot on laskettu kategorisesti alas jopa entiseen arvostuksen tasoon verrattuna. Esimerkiksi kirjastonhoitajan vaatimustasot on arvioitu tasoille 6–8 ja vain harvoissa tapauksissa tasolle 9, joka on alin mahdollinen taso ylemmän korkeakoulututkinnon vaativiin tehtäviin.

Vaatimustasolla 6 vaaditaan tehtäväalueeseen soveltuva ammatillinen koulutus tai ammattikorkeakoulutut-kinnon antamat tiedot. Myös tason 7 koulutusvaatimus on ammattikorkeakoulutasolla. Vielä tason 8 osaamisvaatimus viittaa ainoastaan korkeakoulussa suoritettuun tutkintoon – tieteellistä loppututkintoa tai monipuolisen substanssiosaamisen takaavia oppiaineyhdistelmiä ei siis edellytetä. Kuitenkin korkeakoulukirjastoissa kirjastonhoitajan virkaan vaaditaan tällä hetkellä ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu informaatiotutkimuksen alan aineopinnot.

UPJ-arvioinnit luovat virheellisen käsityksen siitä, että tutkimusta, opetusta ja yhteiskunnallista vaikuttamista perustavanlaatuisesti ylläpitävät informaatioalan työtehtävät olisi mahdollista suorittaa huomattavasti suppeammalla koulutuksella ja osaamisella kuin aiemmin.

Työn vaativuuden arvottamista alaspäin on perusteltu osittain taloudellisilla syillä, koska vaatimustasojen laskeminen laskee samalla huomattavasti alan palkkausta. Ymmärrämme, että taloudellisten resurssien asettamia ehtoja on noudatettava ja säästöt tehtävä sieltä, mistä ne on mahdollista tehdä. Mikäli alamme todella mielletään säästökohteeksi, on erittäin lyhytnäköistä, että leikkaukset toteutetaan tavoilla, jotka vaikuttavat suoraan tuotettavan palvelun laatuun ja johtavat yliopistojen perustehtävien suorittamisen hankaloittamiseen tai jopa laiminlyöntiin.

Korkeakouluympäristössä tapahtuvaa tietopalvelutyötä, tiedonhankinnan tukemista ja tiedonhallintaa, ei käytännössä ole mahdollista toteuttaa ilman ylemmän korkeakoulututkinnon tuomaa tieteellisen tutkimuksen ja korkeakouluympäristön tuntemusta. Tätä tuntemusta tarvitaan esimerkiksi opiskelijoiden tutkielmatyöskentelyä tukevassa tiedonhankinnan opastuksessa sekä koko yliopiston henkilökunnan ja tutkijoiden tiedontarpeita vastaavassa tietopalvelutyössä. Ilman korkealuokkaista informaatioalan osaamista ei kirjastonhoitaja pysty vastaamaan asiakkaidensa tarpeisiin.

Alan huono palkkaus tekee koulutetun työvoiman rekrytoimisen yliopistosektorille erittäin vaikeaksi. Käytännössä tämä tarkoittaa, että korkeakoulukirjastojen työntekijät joko ovat alikoulutettuja työnsä todelliseen vaatimustasoon nähden tai työskentelevät alipalkattuina. Muiden sektoreiden lupaavammat palkat ja positiivisempi suhtautuminen alan tulevaisuuteen houkuttelevat väistämättä.

Informaatiotutkimuksen opiskelijoina olemme huolestuneita nykyisenlaisesta, uhkaavasta kehityksestä. Tällä hetkellä korkeakoulukirjastot sekä niihin liittyvä tiedonhallintaorganisaatioiden verkosto työllistävät huomattavaa osaa alamme ammattilaisista ja edustavat nimenomaan korkeakoulujärjestelmänä koko ammattikenttää. Meneillään oleva prosessi voi kuitenkin johtaa korkeakoulukirjastojen osittaiseen alasajoon, ja vaikuttaa väistämättä myös alamme koulutukseen.

Opetusministeriö on viime kädessä vastuussa tulevasta kehityksestä. Emme hyväksy koulutusalaamme ja ammattikuntaamme kohdistuvaa arvostuksen alenemista ja sen heijastumista korkeakoulujen toimivuuteen sekä opiskelun ja tutkimustyön mahdollistamiseen. Opetusministeriön tehtävänä on taata maassamme järjestettävä korkeakoulutus ja sitä kautta tutkimustyön jatkuvuus ja kehittyminen. Opetusministeriön toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2007–2011 todetaan, että tutkimusta ja tiedettä tulee edistää mm. ”tukemalla tutkimustoiminnan ja tietoyhteiskunnan kehittämistä tieteellisen laskennan asiantuntemuksella, tutkimuksen vaatimilla korkeatasoisilla tietoliikenneyhteyksillä sekä arkistojen ja tieteellisten kirjastojen toimintaedellytysten turvaamisella ja aseman vahvistamisella.” Edellä mainitut UPJ:n negatiiviset vaikutukset alamme töihin, tutkimukseen ja opiskeluun eivät kuitenkaan tue tätä tehtävää.

Vaadimme, että korkeakouluissa on jatkossakin mahdollista saada korkealuokkaista tiedonhankintataitojen opetusta sekä tietopalvelua. UPJ on taantumuksellinen ja vaatii ehdottomasti korjauksen vastatakseen nykyisiä, todellisia korkeakoulukirjastotyön vaatimustasoja. Todellista taloudellista säästöä tuskin tapahtuu, mikäli annamme korkeakoulukirjastojärjestelmämme rappeutua. Järjestelmän kaatuessa häviää sen mukana valtavat määrät tiedollisia resursseja sekä korkealuokkaista informaatioalan osaamista.

Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen opiskelijat – UDK ry:n ja Oulun yliopiston informaatiotutkimuksen opiskelijoiden kilta – Index ry:n puolesta:

Noora Kannisto
UDK ry:n puheenjohtaja

Satu Salmela
Index ry:n puheenjohtaja